

HƏYAT VƏ FƏALİYYƏTİMİN ƏSAS TARİXLƏRİ

1937-ci il 3 mart – Cəbrayıl rayonunun Soltanlı kəndində anadan olub.

1942, 24 mart – Atası Allahverdiyev Şirin Kazım oğlu məktəb direktorluğundan cəbhəyə gedib və 1943-cü ilin sentyabrında döyüşdə həlak olub.

1944, 1 sentyabr - Cəbrayıl rayonu, Soltanlı orta məktəbinin 1-ci sinif şagirdi.

1951-1952 – Arazmaşanlı yeddiillik məktəbində direktorun katibi vəzifəsində işləyib, ilk dəfə burada əmək haqqı alıb.

1952-1964 – ÜİLKĞİ –nin üzvü olub.

1953 – Soltanlı kənd orta məktəbinin müəllim və şagirdləri qarşısında «C.Cabbarlının yaradıcılıq yolu» mövzusunda məruzə edib, bu barədə «Azərbaycan gəncləri» qəzetində məlumat verilib.

1955 – Soltanlı kənd orta məktəbini yüksək qiymətlərlə bitirib.

– V.İ.Lenin adına API-nin ana dili və ədəbiyyat fakültəsinə daxil olub. Bir il sonra bu fakültə tarix-filologiya fakültəsinə çevrilib.

– V.İ.Lenin adına API-nin dil və ədəbiyyat fakültəsi komsomol bürosunun üzvü və qrup komsomol təşkilatı katibi seçilib.

– SSRİ Həmkarlar İttifaqının üzvlüyünə qəbul olunub.

1957 – Yaxşı oxuduğu, yoldaşlarına yaxşı kömək etdiyi barədə mərkəzi radioda haqqında oçerk oxunub. (M.Həkimov)

1960 – V.İ.Lenin adına API-nin tarix-filologiya fakültəsinə (tarix, dil və ədəbiyyat ixtisasları üzrə) bitirib.

1960-cı il 26 avqust - Cəbrayıl rayonu, Göyərçin Veysəlli yeddiillik məktəbində dil və ədəbiyyat müəllimi işləyib.

1961, 28 avqust – Cəbrayıl rayonu Soltanlı kənd orta məktəbində dil və ədəbiyyat müəllimi işləyib, həmçinin təbiət elmlərindən dərs deyib.

1962-1965 – V.İ.Lenin adına API-nin Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının əyani aspirantı olub, prof.Ə.Dəmirçizadənin rəhbərliyi ilə namizədlik dissertasiyası üzərində işləyib.

1963 – Gənc elmi işçilərin X elmi konfransında «XIX əsrdə və XX əsrin əvvəllərində yaşamış Azərbaycan yazıçılarının dilinin tədqiqi tarixinə dair» mövzusunda məruzə edib. Məruzənin tezisləri çap olunub.

1964 – mətbuatda «Ə.Haqqverdiyev və ədəbi dilimiz» adlı ilk geniş məqaləsi çap olunub.

1965 – dissertasiya işi hazır olub və müdafiəyə buraxılıb.

1965, 21 oktyabr – V.İ.Lenin adına API-nin Azərbaycan dilçiliyi kafedrasında müəllimlik fəaliyyətinə başlayıb.

1967, 29 mart – «Ə.Haqqverdiyevin dramaturgiya dili («Dağılan tifaq» pyesi əsasında)» mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə edib. 1968-ci ilin 6 yanvarında dissertasiya SSRİ Nazirlər Soveti yanında AAK-da təsdiq olunub.

– V.İ.Lenin adına API-də Cəlil Məmmədquluzadənin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə keçirilən geniş elmi sessiyada «Cəlil Məmmədquluzadənin dram və nəsr əsərlərində dil məsələsi» mövzusunda məruzə edib.

1968 – Sov.İKP üzvlüyünə qəbul olunub.

1968, 28 yanvar – SSRİ Ali Attestasiya Komissiyasında namizədlik dissertasiyası təsdiq olunub.

1968, 31 dekabr – müsabiqə yolu ilə həmin kafedrada baş müəllim vəzifəsinə seçilib.

1970, 17 oktyabr – müsabiqə yolu ilə həmin kafedranın dosenti vəzifəsinə seçilib. 1989-cu ilə qədər dosent vəzifəsində işləyib.

1972 – V.İ.Lenin adına API-nin 50 illiyinə həsr olunmuş respublika konfransında «Azərbaycan dilçilik elminin yaranma və inkişafında V.İ.Lenin adına API-nin rolu» mövzusunda məruzə edib.

1972 – 1980 – Müəllimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda müasir Azərbaycan dili problemlərindən mühazirələr oxuyub.

1973 – İlk həcmli kitabı çap olunub.

1977 – 2000 – Dilçilik ixtisası üzrə Maarif (sonralar Təhsil) Nazirliyi nəzdində Respublika Elmi-Metodik Şurasının üzvü olub.

1977 – Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün «Azərbaycan dili» dərsliyi çap olunub.

1978 – «1978-ci ilin sosializm yarışının qalibi» döş nişanına layiq görülüb.

1979 – Doktorluq dissertasiyası hazır olub, lakin müəyyən səbəblərdən uzun müddət müdafiə edə bilməyib.

1979, 21 noyabr – «Ali təhsili daha da inkişaf etdirmək və mütəxəssislər hazırlanmasının keyfiyyətini yüksəltmək haqqında» Sov.İKP MK və Nazirlər Sovetinin qərarı və dilçilik fənlərinin qarşısında duran vəzifələrlə əlaqədar V.İ.Lenin adına API-də keçirilən geniş elmi seminar-müşavirədə «Dilçilik fənləri üzrə dərslik və dərs vəsaitlərinin yenidən təkmilləşdirilməsi sahəsində görüləcək işlər» mövzusunda məruzə edib.

1979, 19 dekabr – V.İ.Lenin adına API-də Azərbaycan SSR EA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi, Dövlət mükafatı laureatı professor Ə.M.Dəmirçizadənin anadan olmasının 70 illiyi münasibətilə keçirilən elmi sessiyada «Müasir Azərbaycan ədəbi dilinin tədqiqi və öyrənilməsi sahəsində Ə.Dəmirçizadənin xidmətləri» mövzusunda məruzə edib.

1981, 24 noyabr – V.İ.Lenin adına API-nin 60 illiyinə həsr olunmuş respublika elmi konfransında «Nəsrimizdə komik məsəllər və aforizmlər» mövzusunda məruzə edib.

1982, 20 may – V.İ.Lenin adına Qırmızı Əmək Bayrağı ordenli API-nin professor-müəllim heyətinin SSRİ yaradılmasının 60 illiyinə həsr olunmuş elmi konfransında «Komik müqayisələr» mövzusunda məruzə edib.

1982, 17 dekabr – «Müəllim kadrları hazırlanmasının daha da təkmilləşdirilməsi» mövzusunda respublika elmi-praktik konfransında «Dilçilik üzrə ixtisas kursları tədrisinin yaxşılaşdırılmasının bəzi məsələlərinə dair» mövzusunda məruzə edib.

1983 – Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün «Azərbaycan dili» dərsliyi çap olunub (M.Şirəliyev və M.Hüseynzadə ilə birlikdə).

1984 – «Azərbaycan dili» – Respublika elmi-metodik konfransında «Xüsusi seminarların tədrisi keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq yolları barədə» mövzusunda məruzə edib.

1984, 23 yanvar – Respublika Müəllimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda Orta məktəb dərslərinə həsr olunmuş konfransda «VII-VIII siniflərin «Azərbaycan dili» dərsliyi və onun tərtibindəki yeniliklər barədə» mövzusunda məruzə edib.

1984, 25 dekabr – Bakı şəhəri, 132 nömrəli məktəbdə keçirilmiş «Məktəb islahatı baxımından ümumtəhsil məktəblərində Azərbaycan dili təlimi məzmununun təkmilləşdirilməsi məsələlərinə dair» nəzəri-metodik seminar-müşavirədə «Məktəb islahatı və «Azərbaycan dili» dərslərimiz: kəsirlər, nöqsanlar, onların aradan qaldırılması yolları» mövzusunda məruzə edib (proqramdan əlavə).

1985 – Bakı şəhər «Bilik» cəmiyyətinin fəxri fərmanını alıb.

1985, 7 fevral – «Məktəb islahatının həyata keçirildiyi şəraitdə Azərbaycan dilinin öyrənilməsi və onun təkmilləşdirilməsi yolları» problemlərinə həsr olunmuş respublika elmi konfransında «Daha keyfiyyətli dərsləklər uğrunda» mövzusunda məruzə edib.

1986, 28 noyabr – Azərbaycan onomastikası problemlərinə həsr olunmuş ali məktəblərarası respublika konfransında «Bədii ədəbiyyatda xüsusi adların komik təbiəti» mövzusunda məruzə edib, «Bədii əsərlərdə xüsusi adlar» bölməsinə rəhbərlik edib.

1987, 18 dekabr – Nitq mədəniyyəti məsələlərinə həsr olunmuş respublika elmi-metodik konfransında «Yazıçı təhkiyəsinin və obraz nitqinin bəzi ədəbi-estetik xüsusiyyətləri barədə» mövzusunda məruzə edib.

1988 – Bakı şəhər «Bilik» cəmiyyətinin fəxri fərmanını alıb.

1988, 27 yanvar – «Azərbaycan sovet satirik nəsrinin dili. 1920-1940-cı illər (komizmin dil vasitə və üsulları problemi)» mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə edib.

1988, 6 may – Azərbaycan SSR Maarif Nazirliyinin təşkil etdiyi müsabiqə komissiyasının qərarı ilə VII-VIII siniflər üçün «Azərbaycan dili» dərsliyi 2-ci mükafata layiq görülüb.

1988, 29 iyul – SSRİ Nazirlər Soveti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının qərarı ilə doktorluq dissertasiyası təsdiq olunub.

1988, 1 oktyabr – M.Mağomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında «Aşıq Qurbani» ədəbi-musiqili məclisini keçirib, «El şairi Qurbani» mövzusunda məruzə edib.

1989 – Azərbaycan SSR «Bilik» cəmiyyətinin fəxri fərmanını alıb.

1989, 26 may – Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, xalq şairi, Respublika Dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar incəsənət xadimi Hüseyn Arifin anadan olmasının 65 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsinin təşkilatçısı olub, «Təbiət və gözəllik şairi» mövzusunda məruzə edib.

- 1989, 27 oktyabr** – N.Tusi adına ADPU-nun filologiya fakültəsinin dekanı seçilib.
- 1989, 4 dekabr** – V.İ.Lenin adına API-nin geniş yığıncağında «MK-nın Azərbaycan dili haqqında qərarı və qarşıda duran vəzifələr» mövzusunda məruzə edib.
- 1990** – Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti nəzdində Azərbaycan SSR Dövlət dili haqqında Qanun layihəsi hazırlayan işçi qrupunun üzvü seçilib.
- 1990, 27 sentyabr** – SSRİ Dövlət Xalq Təhsili Komitəsinin qərarı ilə professor elmi adını alıb.
- 1990-1998** – N.Tusi adına ADPU-nun müasir Azərbaycan dili kafedrasının professoru olub.
- 1990-1993** – N.Tusi adına ADPU-da Azərbaycan dili və ədəbiyyat ixtisasları üzrə ixtisaslaşmış Müdafiə Şurasının sədr müavini olub.
- 1991** – SSRİ Nazirlər Soveti yanında Ali Attestasiya Komissiyası kollegiyasının qərarı ilə 27 fevral 1991-ci ildə Azərbaycan Elmi Tədqiqat Pedaqoji Elmlər İnstitutunda Azərbaycan dili və ədəbiyyatın tədrisi metodikası (13.00.02) üzrə ixtisaslaşmış Müdafiə Şurasının katibi təyin edilib.
- 1993, yanvar** – Azərbaycan Yazıçılar Birliyi tərəfindən xalq şairi Hüseyn Arifin ədəbi irsini öyrənən komissiyanın tərkibinə seçilib.
- 1994, 14 iyun** – ADPU-da Füzulinin 500 illiyinə həsr olunmuş respublika konfransı keçirib və «Füzuli poeziyasının xüsusiyyətləri» mövzusunda məruzə edib.
- 1994, 29 oktyabr** – Yenidən ADPU-nun filologiya fakültəsinin dekanı seçilib.
- 1995, 27 dekabr** – Görkəmli ədəbiyyatşünas alim, tənqidçi, şair, tərcüməçi professor Mikayıl Rəfilinin anadan olmasının 90 illiyinə həsr olunmuş konfrans keçirib və «Ömrün kəsişən üç ili» mövzusunda məruzə edib.
- 1996, 31 may** – ADPU-da xalq şairi Söhrab Tahirin anadan olmasının 70 illiyinə həsr olunmuş ədəbi gecə keçirib və «İstiqlal fədaisi, azadlıq şairi» mövzusunda məruzə edib.
- 1996-2000** – Respublika Ali Attestasiya Komissiyasının filologiya üzrə Ekspert Şurasının üzvü olub.
- 1997** – Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin qərarı ilə VII-VIII siniflər üçün «Azərbaycan dili» dərslisinə görə pulla mükafatlandırılıb.
- 1997** – Azərbaycan Yazıçılar Birliyinə qəbul edilib.
- 1998, noyabr** – Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Asiya Kral Cəmiyyətinin fəxri üzvü seçilib.
- Böyük Britaniya Kembridc Beynəlmiləl Dühalar mərkəzinin üzvü seçilib, həmin mərkəz tərəfindən 1998-1999-cu tədris ilinin «Beynəlmiləl Adamı» elan edilib, gümüş «Şərəf medalı»na layiq görülüb.
- ABŞ Beynəlmiləl Dühalar mərkəzinin üzvü seçilib.
- 1998, 25 dekabr** – ADPU-nun rektoru B.Ağayevin rüşvətxorluğunu və yerliçiliyini tənqid etdiyi üçün ADPU-dan çıxarılıb və dörd ay işsiz qalıb.
- 1999, 3 may** – Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun türk dilləri şöbəsində böyük elmi işçi.
- 1999 – 2002** – «Naxçıvan» Universitetinin professoru.
- 2000, 1 sentyabr** – Azərbaycan dilinin tarixi şöbəsində aparıcı elmi işçi.
- 2000** – «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı redaksiya heyətinin üzvü seçilib.
- 2000, 16 may** – Təhsil islahatı və pedaqogikanın müasir problemlərinə həsr olunmuş respublika elmi-praktik konfransında («Naxçıvan» Universiteti) «Orta məktəbdə dil və ədəbiyyat proqramları (V-XI siniflər üzrə)» mövzusunda məruzə elib və «Ümumi metodika» bölməsinin sədr müavini olub.
- 2001, 8 yanvar** – İlk sevimli nəvəsi Səbinə dünyaya gəlib.
- 2001, 3 sentyabr** – Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda Azərbaycan dialektologiyası şöbəsinin müdiri.
- 2001, 2 mart** – Xalq şairi Rəsul Rzanın anadan olmasının 90 illiyinə həsr olunmuş geniş elmi sessiyada «Şairin poeziya dili» mövzusunda məruzə edib. («Naxçıvan» Universiteti).
- 2002-2005** – Quba Müəllimlər İnstitutunun professoru olub, müasir Azərbaycan dili fənnindən mühazirələr oxuyub.
- 2003, 16 aprel** – 5 il müddətinə Nəsimi adına Dilçilik instqitutunun dialektologiya şöbəsinin müdiri seçilib.
- 2003, 29 aprel** – nəvəsi və adaşı Qəzənfər dünyaya gəlib.
- 2003-dən** – Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda ixtisaslaşmış Müdafiə Şurasının üzvüdür.
- 2003** – Bakı Qızlar Universitetinin professoru.
- Respublika Jurnalistlər Birliyinin üzvü.

2004 – Bakı Qızlar Universitetinin Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası kafedrasının müdiri vəzifəsində işləyib.

– «Kredo» və «Xudafərin» qəzetləri redaksiya heyətinin üzvü seçilib.

- «Azərbaycan dili və ədəbiyyatın tədrisi» məcmuəsi redaksiya heyətinin üzvü.

2004, 25 may – Azərbaycan və Türkiyə beynəlxalq elmi-praktik simpoziumunda (Bakı İqtisad Universiteti) məruzə edib və bir bölmənin sədri olub.

2004, 26 may – IV Bakı kitab bayramında keçirilmiş respublika müsabiqəsində 8-9-cu siniflər üçün «Azərbaycan dili» dərslisi «İlin ən uğurlu dərslisi» diplomuna layiq görülüb. «Respublika» (3 iyun 2004), «Ədəbiyyat qəzeti» (28 may 2004), «Paritet» (3-4 iyun 2004) qəzetlərinə bax.

2004, 20-26 sentyabr – Türk Dil Qurumunun V qurultayında (Ankara) «Aşına və Azərbaycan» mövzusunda məruzə edib və bir bölmənin sədri olub.

2005-dən – «Dilçilik məcmuəsi»nin (Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu) redaksiya heyətinin üzvüdür.

– İki dəfə Dillər Universitetində ixtisaslaşmış (birdəfəlik) Elmi Şuranın üzvü olub.

2006-2007 – Bakı Slavyan Universiteti türkologiya kafedrasının professoru.

– «Filologiya məsələləri» jurnalı (Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu) redaksiya heyətinin üzvüdür.

2006, 4 noyabr – «Azərbaycan kütləvi informasiya vasitələrinin dili: problemlər, vəzifələr» mövzusunda Ümumrespublika elmi-praktik konfransında (Bakı, Slavyan Universiteti) «Mətbuatda orfoqrafik normalar» mövzusunda məruzə edib.

2007, 16 mart – Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Natəvan klubunda AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi anadan olmasının 70, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 45 illiyinə həsr olunmuş yubiley tədbiri keçirib.

2008 - Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu «Əsərləri»nin redaksiya heyətinin üzvü.

2008 – «Təhqiqat» qəzeti redaksiya heyətinin üzvü.

- Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi. Bakı Qızlar Universiteti «Elmi əsərləri» redaksiya heyətinin üzvü.

2009, 1 sentyabr – Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası kafedrasının professoru 0,5 ştat).

2008 – 2010 – 10 cildə «Seçilmiş əsərləri» çap olunmuşdur.

2011, 5 fevral – «Sultan Qəzənfər Kazım» imzasından istifadə etmişdir (bax: həmçinin «Kredo» qəzetinin 12, 19, 26 fevral, 5 mart nömrələri).

2011, 1 sentyabr – yenidən Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Quba filialında 0,5 ştat professor.

ƏSƏRLƏRİM

KİTABLAR

Azərbaycan dilində

1973

1. **Azərbaycan dilindən təcrübi məşğələlər** (kollektiv). Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1973 297 s.

1975

2. **Yazıçı və dil**. Bakı, V.İ.Lenin adına API, 1975, 228 s.

1977

3. **Azərbaycan dili (M.Səfərovla)**. Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1977, 110 s.

1978

4. **Azərbaycan dili (M.Səfərovla)**. Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1978, 110 s.

1979

5. **Azərbaycan dili (M.Səfərovla)**. Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1979, 110 s.

1980

6. **Azərbaycan dilindən təcrübi məşğələlər** (Ə.Əfəndizadə ilə). Proqram. Pedaqoji institutların filologiya fakültələri üçün, Bakı, V.İ.Lenin ad.API nəşri, 1980.

1982

7. **Dildən xüsusi kurs proqramı**. Komizmin dil vasitə və üsulları, Bakı, V.İ.Lenin ad.API nəşri, 1982.

1983

8. **Komik-bədii vasitələr**. Bakı, «Yazıçı», 1983, 188 s.

9. **Azərbaycan dili (M.Səfərovla)**. Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1983 (Yenidən işlənmiş rəngli nəşr), 143 s.

10. **Azərbaycan dili (M.Şirəliyev və M.Hüseynzadə ilə)**. Orta məktəblərin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1983, 176 s.

1984

11. **Azərbaycan dili (M.Şirəliyev və M.Hüseynzadə ilə)**. Orta məktəblərin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1984, 176 s.

1985

12. **Azərbaycan dili (M.Şirəliyev və M.Hüseynzadə ilə)**. Orta məktəblərin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1985, 176 s.

1987

13. **Bədii ədəbiyyatda komizm üsulları**. «Maarif», 1987, 228 s.

14. **Azərbaycan dili (M.Şirəliyev və M.Hüseynzadə ilə)**. Orta məktəblərin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1987, 176 s.

15. **Azərbaycan dili (M.Səfərovla)**. Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1987, 143 s.

1988

16. **Azərbaycan yazıçılarının əsərlərindən səhifələr** (F.Həsənovla). Bakı, «Maarif», 1988, 77 s.

17. **Azərbaycan dili (M.Şirəliyev və M.Hüseynzadə ilə)**. Orta məktəblərin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1988, 176 s.

18. **Azərbaycan dilindən təcrübi məşğələlər** (Q.Dadaşova ilə). Proqram. Bakı, V.İ.Lenin ad.API nəşri, 1988

19. **Müasir Azərbaycan ədəbi dili** (müəlliflər kollektivi). Proqram. Bakı, V.İ.Lenin ad.API nəşri, 1988

1989

20. **Azərbaycan dili (M.Səfərovla)**. Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1989, 143 s.

1990

21.Qurbani (Toplayıb tərtib edəni, ön sözün və qeydlərin müəllifi Q.Kazımov). Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 1990, 278 s.

1993

22.Türk dili proqramı (müəlliflər kollektivi, xüsusi buraxılış). V-XI siniflər üçün. «Azadlıq» qəzeti, yanvar, 1993.

23.Müasir Azərbaycan dili (H.Mirzəyevlə). Proqram, Bakı, V.İ.Lenin ad.API nəşri, 1993.

1994

24.Türk dili (Y.Seyidovla). Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Öyrətmən», 1994, 263 s.

1995

25.Azərbaycan dili (Y.Seyidovla). Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Öyrətmən», 264 s.

1996

26.Qurbani və poetikası. Bakı, ADPU nəşri, 1996, 198 s.

27.Azərbaycan dili (M.Səfərovlə). Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1996, 143 s.

1997

28.Sənət düşüncələri. Bakı, Dövlət Kitab Palatası, 1997, 576 s.

29.Soltanlı: bir kəndin yetirmələri (müəlliflər kollektivi). Bakı, 1997, 120 s

1998

30.Dilimiz – tariximiz. Bakı, «Elm», 1998, 280 s.

31.Azərbaycan dili (Y.Seyidovla). Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 1998, 272 s.

1999

32.Azərbaycan dili (Y.Seyidovla). Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 1999, 272 s.

2000

33.Müasir Azərbaycan dili. Sintaksis. Ali məktəblər üçün dərslik. Bakı, «Ünsiyyət», 2000, 496 s.

2001

34.Azərbaycan dili (Y.Seyidovla). Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2001, 280 s.

2002

35.Azərbaycan dili (Y.Seyidovla). Orta məktəbin 7-8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2002, 280 s.

2003

36.Azərbaycan dilinin tarixi (ən qədim dövrlərdən XIII əsrə qədər). Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2003. 584 s.

37.Azərbaycan dili (M.Səfərovlə). Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslik, Bakı, XXI YNE, 2003, 144 s.

38.Azərbaycan dili (F.Şahbazlı ilə). Orta məktəbin 8-9-cu sinifləri üçün dərslik. Bakı, «Təhsil» Nəşriyyatı, 2003, 292 s.

2004

39.Müasir Azərbaycan dili. Sintaksis. Ali məktəblər üçün dərslik (İkinci nəşri), Bakı, Aspoliqraf, 2004, 496 s.

40.Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi altı cildə (müəlliflər kollektivi). Birinci cild. Bakı, «Elm», 2004, 760 s.

41.Azərbaycan dili (F.Şahbazlı ilə). Orta məktəbin 8-9-cu sinifləri üçün dərslik. Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2004, 292 s.

42.Azərbaycan dili (M.Səfərovlə). Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslik, Bakı, XXI YNE, 2004, 144 s.

43. **Azərbaycan dili.** Proqram, Bakı, BAPQS, 2004.

2005

44. **Dil, tarix, poeziya.** Bakı, «Nurlan», 2005, 600 s.

45. **Azərbaycan dili** (F.Şahbazlı ilə). Orta məktəbin 8-ci sinfi üçün dərslik. Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2005, 160 s.

46. **Azərbaycan dili.** Orta məktəbin 9-cu sinfi üçün dərslik, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2005, 128 s.

47. **Azərbaycan dili** (M.Səfərovlə). Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslik, Bakı, XXI YNE, 2005, 144 s.

2006

48. **Homerin poemaları və «Kitabi-Dədə Qorqud»**, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2006, 80 s.

49. **Azərbaycan dili** (M.Səfərovlə). Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslik, Bakı, XXI YNE, 2006, 144 s.

2007

50. **Müasir Azərbaycan dili. Sintaksis.** Ali məktəblər üçün dərslik (üçüncü nəşr). Bakı, «Təhsil» Nəşriyyatı, 2007.

51. **Professor Qəzənfər Kazımov – 70.** Bakı, «Nurlan», 2007, 350 s.

52. **Azərbaycan ədəbi dili tarixi**, 3-cü cild, Şərqi-Qərb, Bakı, 2007, 320 s.

2008

53. **Yaradıcılıq üföqləri**, Bakı, BQU, 2008, 376 s.

54. **Seçilmiş əsərləri**, 1-ci cild, Bakı, «Nurlan», 2008, 560 s.

55. **Seçilmiş əsərləri**, 2-ci cild, Bakı, «Nurlan», 2008, 480 s.

56. **Seçilmiş əsərləri**, 3-cü cild, Bakı, «Nurlan», 2008, 512 s.

2009

57. **Seçilmiş əsərləri**, 4-cü cild, Bakı, «Nurlan», 2009, 528 s.

58. **Seçilmiş əsərləri**, 5-ci cild, Bakı, «Nurlan», 2009, 500 s.

59. **Seçilmiş əsərləri**, 6-cı cild, Bakı, «Nurlan», 2009, 584 s.

60. **Seçilmiş əsərləri**, 7-ci cild, Bakı, «Nurlan», 2009, 576 s.

61. **Seçilmiş əsərləri**, 8-ci cild, Bakı, «Nurlan», 2009, 544 s.

2010

62. **Seçilmiş əsərləri**, 9-cu cild, Bakı, «Nurlan», 2010, 544 s.

63. **Seçilmiş əsərləri**, 10-cu cild, Bakı, «Nurlan», 2010, 560 s.

64. **Müasir Azərbaycan dili. Morfologiya**, Bakı, «Nurlan», 2010, 400 s.

65. **Müasir Azərbaycan dili. Sintaksis**, Bakı, «Nurlan», 2010, 500 s.

66. **Azərbaycan dilində tabeli mürəkkəb cümlənin inkişaf tarixi**, Bakı, «Nurlan», 2010, 174 s.

67. **Azərbaycan dili**, Ümumtəhsil məktəblərinin 8-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Təhsil», 2010 (F.Şahbazlı, A.Mikayılova ilə).

68. **Azərbaycan dili**, Ümumtəhsil məktəblərinin 9-cu sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Təhsil», 2010 (A.Mikayılova ilə).

Rus dilində

1965

69. **Язык драматургии А.Ахвердиева.** АКД, Баку, 1965, 35 с.

1984

70. **Гурбани.** Баку, «Язычы», 1984, 47 с.

1987

71. **Язык азербайджанской советской сатирической прозы. 1920-1940 гг. (Проблема языковых средств и приемов комического).** АДД, Баку, 1987, 62 с.

2004

72. **Теория комического.** Баку, Асполиграф, 2004, 268 с.

MƏQALƏLƏR, RESENZİYALAR

Azərbaycan dilində

1963

1.XIX əsrdə və XX əsrin əvvəllərində yaşamış Azərbaycan yazıçılarının dilinin tədqiqi tarixinə dair. «Gənc elmi işçilərin X elmi konfransının materialları», Bakı, V.İ.Lenin adına API, 1963, s.150-153.

1964

2.Ə.Haqqverdiyev və ədəbi dilimiz. Bakı, V.İ.Lenin adına API-nin «Elmi əsərlər»i, 1964, № 2, s.87-97.

3.Ə.Haqqverdiyevin «Dağılan tifaq» pyesində polisemantik frazeoloji vahidlər. «Gənc elmi işçilərin XI elmi konfransının materialları», Bakı, V.İ.Lenin adına API, 1964, s.171-173.

1965

4.Ə.Haqqverdiyevin «Dağılan tifaq» pyesinin frazeologiyası. Bakı, V.İ.Lenin adına API-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1965, № 5, s.78-90.

5.Müxtəlif qeydlər dəftəri. «Azərbaycan müəllimi», 23 may 1965.

1966

6.Ə.Haqqverdiyevin «Dağılan tifaq» pyesinin leksik xüsusiyyətləri (alınma sözlər). «Gənc elmi işçilərin XII elmi konfransının tezisləri», Bakı, V.İ.Lenin adına API, 1966, s. 66-69.

7.Ə.Haqqverdiyevin «Dağılan tifaq» pyesində məhəlli və arxaik sözlər. Bakı, V.İ.Lenin adına API-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1966, № 4, s.104-114.

1967

8.Cəlil Məmmədquluzadənin dram və nəsr əsərlərində dil məsələləri. Bakı, V.İ.Lenin adına API-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1967, № 4, s.118-131.

9.Ədəbi dilimizə dair elmi-tədqiqat əsəri (B.Sadiqov, B.İbrahimov, C.Cəfərovla birlikdə). Bakı, V.İ.Lenin adına API-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1967, № 4.

10. «Sirkə» hekayəsi və imlamız. «Gənc müəllim» qəzeti, 17 fevral 1967.

11. «Müasir Azərbaycan ədəbi dili» (C.Cəfərovla). «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 22 oktyabr 1967

1968

12.Azəri dilinə dair qiymətli əsər. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 1968.

1969

13.Etimologiya məsələlərinə dair. «Gənc müəllim» qəzeti, 20 fevral 1969 (A.Qurbanovla).

14.Etimologiya problemlərinə aid qiymətli əsər (A.Qurbanovla). «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, 1969, № 4, s.75-76.

15.Dilçi-etimoloq. V.İ.Lenin ad. API-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1969, № 6, s.26-34.

1970

16. «İzahlı dilçilik lüğəti», «Gənc müəllim» qəzeti, 25 fevral 1970.

17.Dilçilik proqramları. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 22 iyul 1970.

18.Orfoepiyamız öyrənilir. «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 19 sentyabr 1970.

19. «Dəli Kür»ün dili haqqında. Bakı, V.İ.Lenin adına API-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1970, № 5, s.50-55.

1971

20. «Molla Nəsrəddin» jurnalının sovet dövrü felyetonlarının ictimai-siyasi leksika və frazeologiyası. Bakı, V.İ.Lenin adına APİ-nin «Elmi əsərlər»i, XI seriya, 1971, № 6, s.69-79.

1972

21.Ədəbi dilimizin morfoloji quruluşunun tədqiqində feli sifət problemi. «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, 1972, № 8, s.74-76.

22.Qiyətli vəsait. «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 27 aprel 1972.

23.Bir dərslik haqqında. «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 7 dekabr 1972.

1973

24.Роль АПИ им. В.И.Ленина в становлении и развитии Азербайджанской филологии. Ученые записки АПИ им. В.И.Ленина, ХЫ серия, Баки, 1973, 1, s.58-68 (A.S.Abdullayev, İ.A.Babayev, Ə.A.Fərəcov ilə).

1974

25.«Əsas»ın işlənməsinə əsas vardır. «Gənc müəllim» qəzeti, 29 mart 1974.

26.Dilçiliyin yeni nailiyyəti. «Gənc müəllim» qəzeti, 14 iyun 1974.

1975

27.Məktəb və ədəbi tələffüz. «Gənc müəllim» qəzeti, 14 mart 1975.

1977

28.VII-VIII siniflərdə Azərbaycan dili dərsləri. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 27 iyun 1977.

1979

29.Üslublar və ədəbi normalar. «Ulduz» jurnalı, 1979, № 6, s.58-61.

30.Redaktordan. H.Mirzəyevin «Müasir Azərbaycan dilində təsirli və təsirsiz fellər» (Bakı, APİ nəşri, 1979) kitabına ön söz, s. 3-4.

31.IV-VIII siniflərdə «Azərbaycan dili» proqramı. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 14 sentyabr 1979.

1980

32.Görkəmli alim, unudulmaz müəllim. «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 8 aprel 1980 (Ə.Dəmirçizadənin vəfatının bir ili)

33.Ürəyim səni istəyir. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 29 oktyabr 1980.

34.Üç povest. «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 12 dekabr 1980.

35.Nəsrimizdə komik şişirtmə. «Ulduz» jurnalı, 1980, № 9, s. 48-51.

1981

36.Nəsrimizdə komik məsəllər və aforizmlər. V.İ.Lenin adına APİ-nin 60 illiyinə həsr olunmuş elmi konfransın materialları, Bakı, APİ nəşri, 1981, s.72-74.

37.Prof.Ə.Dəmirçizadə və müasir Azərbaycan ədəbi dili problemləri. «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1981, № 1, s. 65-71.

1982

38.Yazıçı və dil. «Ulduz» jurnalı, 1982, № 7, s. 45-48.

1983

39.Bağlayıcısız tabeli mürəkkəb cümlələrin struktur-semantik xüsusiyyətləri. F.Cəlilovun «Mürəkkəb cümlə sintaksisi» (Bakı, «Maarif», 1983) kitabına ön söz, s. 3-6.

40.Körpünün həsrəti. «Ulduz» jurnalı, 1983, № 9, s.49-52.

41. **Sənətkarın qüdrəti.** «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 4 iyul 1983 (F.Kərimzadənin roman dili haqqında)
42. **Aşiq Qurbani və məzarı.** «Kolxozçu» qəzeti: 13 oktyabr 1983; 22 oktyabr 1983.

1984

43. **Xüsusi seminarların tədrisi keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq barədə.** «Azərbaycan dili» (Respublika elmi-praktik konfransının materialları), Bakı, APİ nəşri, 1984, s. 148-152.
44. **Sənətkar və söz.** «Kitablar aləmində» jurnalı, 1984, № 4, s. 39-40 (M. Adilovun eyni adlı kitabı haqqında).
45. **Qurbani ənənələri.** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 10 fevral 1984.
46. **Qurbani irsinə məhəbbətlə.** «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 17 mart 1984.
47. **Qurbani sənətkarlığı.** «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 17 mart 1984.
48. **Şairin sənət dünyası.** «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 17 iyul 1984.
49. **Diri kəndi və Qurbani.** «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 7 iyul 1984.
50. **Ədəbi-bədii dil.** «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 27 iyul 1984.
51. **Azərbaycan dili.** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 14 sentyabr 1984.

1985

52. **Dilçiliyə dair yeni dərs vəsaiti.** «Kitablar aləmində» jurnalı, 1985, № 1, s. 27-28.
53. **Sizinlə birgə.** «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 31 mart 1985 (Anarın «Sizsiz» povesti haqqında).
54. **Fakültə TEC-nin uğurları.** «Gənc müəllim» qəzeti, 16 aprel 1985.
55. **Yadda qalan xarakterlər.** «Kolxozçu» qəzeti, 19 dekabr 1985 (S.Süleymanovun əsərləri haqqında).
56. **Duruluq sorağında.** «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 20 dekabr 1985 (S.Süleymanovun «Çinar kəhrizinin suyu» kitabı haqqında).
57. **Qurbani.** «Qobustan» (incəsənət toplusu), 1985, № 4 (68), s.51-54.

1986

58. **Daha keyfiyyətli dərslilər uğrunda.** «Məktəb islahatı və pedaqoji təhsil» məcmuəsi, Bakı, APİ nəşri, 1986.
59. **Həsən Mirzəyev. Azərbaycan dilində sadə fellər. Bakı, 1984, 126 s.** (A.Mamedova ilə). «Sovetskə türkoloqiə» jurnalı, 1986, № 2, s.106-107.
60. **Yeni dərs vəsaiti.** «Kitablar aləmində» jurnalı, 1986, № 3, s.24-25.
61. **Faydalı tədqiqat əsəri** (M.Əbdülovla). «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 30 may 1986, (V.Əliyevin kitabı haqqında).
62. **Bədii mətnin linqvistik təhlili.** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 11 iyul 1986 (A.Qurbanovun kitabı haqqında, V.Əliyevlə).
63. **Ədəbi qəhrəmanların yeni taleyi.** «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 25 avqust 1986 (İsa Hüseynovun «İdeal» romanı haqqında).
64. **Povestlər və hekayələr.** «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 25 avqust 1986 (Tahir Hüseynovun povest və hekayələri haqqında).

1987

65. **Müasirlik ruhu ilə (F.Kərimzadə – 50).** «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 6 mart 1987.
66. **Söz birləşməsi və onun ali məktəbdə tədrisi.** «Dilçilik fənlərinin tədrisi metodikası (elmi əsərlər məcmuəsi)», Bakı, APİ nəşri, 1987, s.51-61.
67. **Bədii ədəbiyyatda xüsusi adların komik təbiəti.** «Azərbaycan onomastikası problemlərinə dair konfransın materialları» məcmuəsi, Bakı, APİ nəşri, 1987, s.237-241.
68. **Müasir Azərbaycan dilində fel.** «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1987, № 1.
69. **Ağlın və qəhrəmanlığın vəhdəti haqqında roman.** F.Kərimzadənin «Çaldıran döyüşü» romanına (Bakı, 1987) sön söz, s.289-301.

1988

70. **«Qurbani» dastanının onomastik leksikası və bir antroponim haqqında.** «Azərbaycan onomastikası problemləri» məcmuəsi, № 2, Bakı, APİ nəşri, 1988, s.50-53.

71.Yazıçı təhkiyəsinin və obraz nitqinin bəzi ədəbi-estetik xüsusiyyətləri barədə. «Azərbaycan nitq mədəniyyəti problemləri» (Elmi-metodik konfransın materialları), Bakı, APİ nəşri, 1988, s.120-123.

72.C.Cabbarlı və folklor. «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 12 may 1988 (P.Əfəndiyevin eyni adlı kitabı haqqında)

73. «Qurbani» təxəllüsü. «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 2 sentyabr 1988.

1989

74.Qurbani və Xətai. «Ulduz» jurnalı, 1989, № 9, s. 82-88.

75.Təbiət və gözəllik şairi. «Gənc müəllim» qəzeti, 5 iyun 1989 (H.Arif haqqında).

76.Tərəkmə həyatının poeziyası. «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 10 noyabr 1989 (Şahlar Həsənovun «Ala buludlar» romanı haqqında).

77.Uzunmüddətli geniş proqram. MK-nın Azərbaycan dili haqqında qərarı və qarşıda duran vəzifələr. «Gənc müəllim» qəzeti, 4 dekabr 1989.

78.Yeni il sorğusu. «Gənc müəllim» qəzeti, 29 dekabr 1989.

1990

79. Poetik duyğuların Dərbənd ləçəkləri. Nəriman Ağasıyevin «Dərbənd çələngi» (Maxaçqala, 1990) kitabına ön söz, s. 5-7.

80.Xatirələr işığında. «Gənc müəllim» qəzeti, 31 dekabr 1990.

1991

81.Milli dil və onun aparıcı üslubları. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 10 iyul 1991 (M.Cahangirovun kitabları haqqında).

82.İnsan payız ölə, yazda dirilə... «Mədəniyyət» qəzeti, 14 noyabr 1991 (Aşıq Ələsgər haqqında).

83.Qəmküsar yadigarı. «Ədəbiyyat qəzeti», 20 dekabr 1991 (Qəmər Salamzadənin «Kiçik pəncərədən görünən dünya» kitabı haqqında).

1992

84.Filologiyamızın dünəni və bu günü. «Ana sözü» jurnalı, № 3-4, 1992, s.16-20 (Müsahibəni Vaqif Qurbanov aparmışdır)

85.Qurbani: qaynaqlar, sələflər. «Ozan» qəzeti, 18 fevral 1992 (№ 1).

86.London alimləri ilə görüş. «Gənc müəllim» qəzeti, 29 may 1992.

87.Qəmküsar yadigarı. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 30 sentyabr 1992.

88. «Xudafərin» qəzeti redaksiyasına. «Xudafərin» qəzeti, 10 oktyabr 1992; «İki sahil» qəzeti, 31 oktyabr 1992.

89.Filoloqlarla üç görüş. «Gənc müəllim» qəzeti, 24 noyabr 1992.

1993

90.Surəti gözlərimdədir. «Gənc müəllim» qəzeti, 28 yanvar 1993 (Məmmədsəlim Tahirlinin vəfatı).

91.Fəaliyyətimiz mövqeyimizin meyarıdır. «Gənc müəllim» qəzeti, 25 fevral 1993.

92.Universitetin ilk fəxri professoru. «Gənc müəllim» qəzeti, 22 iyun 1993.

1994

93.Humanist ideallar romanı. Pedaqoji Universitetin «Xəbərlər»i. Humanitar seriya, Bakı, ADPU nəşri, 1994, № 1, s.47-64 (Y.Səmədoğlunun hekayələri və «Qətl günü» romanı haqqında).

94.Ə.Dəmirçizadə və Azərbaycan dilçiliyi. «Dil məsələlərinə dair tematik toplusu», Bakı, ADPU nəşri, 1994, № 2, s.3-9.

95.Qədim sanskrit, müasir türk, rus, ingilis və fars dillərində eyniköklü sözlər. «Dil məsələlərinə dair tematik toplusu», ADPU nəşri, 1994, № 2, s.17-26.

96.Doğma yurdun nəğmələri. «Xudafərin nəğmələri» (Bakı, «Gənclik», 1994) kitabına ön söz, s.3-4.

97.Şairin sənət dünyası. «İki sahil», 24 fevral 1994 (H.Arifin vəfatının iki ili).

98. «Xəstə ruhlar, xəstə düşüncələr məhvə layiqdir» və yaxud faciə və qəhrəmanlıqlarla dolu tariximiz. «Yeni Azərbaycan» qəzeti, 3 mart 1994.

99.Cənubi Azərbaycan mütəfəkkirləri. «İki sahil» qəzeti, 3 mart 1994.

- 100.Kərbəlayı İsmayıl ağırlığı və ya Fərman Kərimzadəni xatırlarkən.** «Yeni Azərbaycan» qəzeti, 24 mart 1994.
- 101.Füzulinin sənət sirləri.** «İki sahil» qəzeti, 28 aprel 1994.
- 102.Heydərbaba yüksəkliyi.** «İki sahil» qəzeti, 19 may 1994.
- 103.Onun müqəddəs ruhu (Dəmirçizadə – 85).** «Şəhriyar» qəzeti, 1 sentyabr 1994; «Gənc müəllim» qəzeti, 7 oktyabr 1994.
- 104.Vətən dərdi.** «İki sahil» qəzeti, 15 oktyabr 1994.
- 105.Poetik duyğuların Dərbənd çələngi və yaxud Vətən müqəddəsidir, ondan pay olmaz.** «İki sahil» qəzeti, 22 oktyabr 1994.

1995

- 106.Xalqın etnolinqvistik yaddaşı.** «Cəbrayıl toponimləri» (Bakı, «Sabah», 1995) kitabına ön söz.
- 107.Mətn sintaksisi və aktual üzvlənmə məsələləri.** «Xarici dil tədrisinin nəzəri və praktik məsələləri» məcmuəsi, Bakı, Xəzər Universiteti, 1995, s.62.
- 108.Əl-Ustad və Nizami dostluğu və ya itirəndən sonra.** «Rüstəm körpüsü» qəzeti, 13 yanvar 1995 (№ 1).
- 109.«Azərbaycan dili» dərsliklərimiz: suallar, mülahizələr.** «Günay» qəzeti, 3 mart 1995.
- 110.Füzulinin son doğuluşu.** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 7 aprel 1995.
- 111.Ömrün davamını ruhlar yaşayır.** «Maarifçi» qəzeti, 11 aprel 1995.
- 112.Dərslik: özgə mülahizələri, müəllif münasibəti.** «Maarifçi» qəzeti, 24 may 1995.
- 113.Azərbaycan ərazisində qədim türk yazıları.** «İki sahil» qəzeti, 16 iyul 1995.
- 114.Dilin tarixi xalqın tarixidir.** «Yeni Azərbaycan» qəzeti, 21 oktyabr 1995.
- 115.Müsaibə.** «Müxalifət» qəzeti, 4 noyabr 1995.
- 116.Azərbaycan dili! Mənim üçün Yer üzündə bunun qədər istəkli söz yoxdur.** «İki sahil» qəzeti, 7 noyabr 1995.
- 117.Dilimizin adı, yaxud biz elə bizik.** «Səs» qəzeti, 22 noyabr 1995.
- 118.Bu günün başlanğıcı (Şıxəli Qurbanov – 70).** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 19 dekabr 1995.
- 119.Duyğular aləmində.** «İki sahil» qəzeti, 23 dekabr 1995.
- 120.Ömrün kəsişən üç ili (Mikayıl Rəfilov – 90).** «Xalq qəzeti», 27 dekabr 1995).

1996

- 121.Yunis Əmrə və Qurbani.** «İki sahil» qəzeti, 13 yanvar 1996; 20 yanvar 1996.
- 122.Elə hamı razı qalar.** «Ana sözü» jurnalı, 1996, № 3, s.24-31 (Prof. Bəşir Əhmədovun «Deyək ki, mən razı» başlıqlı açıq məktubuna cavab).
- 123.Test – 96.** «Zaman» qəzeti, 29 fevral, 1, 5, 8, 12, 19, 26 mart, 2 iyul və s. nömrələri, 1996.
- 124.İki bölünməkdən elə qorxmuşam...** «Xalq qəzeti», 11 iyun 1996.
- 125.İstiqlal fədaisi, azadlıq şairi.** «İki sahil» qəzeti, 15 iyun 1996.
- 126.Bir daha Mola Qasım və Yunis İmrə haqqında.** «Xalq qəzeti», 19 iyul 1996.
- 127.Mənəvi körpü yaradanlar.** «İki sahil» qəzeti, 20 iyul 1996 («İki sahil»in beşilliyini təbrik).
- 128.Dilimizin təşəkkül və milliləşmə tarixi.** «İki sahil» qəzeti, 24 avqust 1996.
- 129.«Köç-köç oldu, köçdü ellər» deyən Qurbani.** «Xalq qəzeti», 24 avqust 1996.
- 130.İdeya və üslub yaxınlığı.** «Şəhriyar» qəzeti, 9 oktyabr 1996.
- 130a.**Переводит и пропагандирует диссертан, «Бакинский рабочий», 16.10.1996.

1997

- 131.Əzizim Yəhya müəllim! (Y.Ş.Kərimovun 70 illiyi).** «Söz çələngi» məcmuəsi, Bakı, 1997, s. 136-137.
- 132.Mənalı həyat yolu (Mədəd Çobanov və elmi-pedaqoji fəaliyyəti).** Elm xadimlərimiz, Bakı, 1997, s. 5-11.

1998

- 133.Xalq sevgisi ilə (Anar – 60).** «Zaman» qəzeti, 26 fevral 1998.
- 134.Fizika ilə lirikanın vəhdəti.** Vüqar Əliyevin «Çırağımı sevənlərə» kitabına (Bakı, Kür,1998) ön söz, s.3-11; «Şərqi səsi» qəzeti, iyul 1998.
- 135.Xalq poeziyasında daşlaşan tariximiz.** H.Mirzəyevin «Aşıq poeziyasında yaşayan adlarımız və tariximiz» əsərinə (Bakı, 1997) ön söz; s. 3-5.

- 136. Bir neçə söz.** Vüqar Əliyevin «Günəş. Od. Ocaq. Məşəl. Şam. Çıraq» kitabına (Bakı, 1998) ön söz.
- 137. Mətn dilçiliyi problemləri.** Əfqan Abdullayevin «Aktual üzvlənmə və mətn» kitabına (Bakı, Xəzər Universiteti Nəşriyyatı, 1998) ön söz, s.5-21.
- 138. Tariximizə, dilimizə məhəbbətə.** M.Nuriyevanın «Tariximizin söz yaddaşı» kitabına (Bakı, 1998) ön söz; s.3-5.
- 139. İctimai gülüşün təzahür üsulları.** M.Nuriyevanın «Tariximizin söz yaddaşı» (Bakı, 1998) kitabında, s.91-96.
- 140. Alim ömrü (Həsən Quliyev – 60).** «Xalq qəzeti», 30 oktyabr 1998.
- 141. Arxalı köpək qurd basar.** «Olaylar» qəzeti.
3-4 noyabr 1998.
5-6 noyabr 1998.
7-9 noyabr 1998.
10-12 noyabr 1998.
- 142. Vətəndə vətənsiz olmuşuq.** «Sərbəst düşüncə» qəzeti, 12-22 noyabr 1998.
- 143. Ədəbi dilimizin sintaksisinə yeni baxış (H.Mirzəyevlə).** «İki sahil» qəzeti, 18 dekabr 1998.
- 143a. Vətəndə vətənsiz olmuşuq.** «Sərbəst düşüncə», 12-22 noyabr 1998.

1999

- 144. Özü nisgilli, taleyi xoşbəxt şair.** «Xalq qəzeti»nin əlavəsi – «Cümə», 29 yanvar – 4 fevral 1999.
- 145. Dəliliyin xeyiri. (Elçinin «Mənim ərim dəlidir» pyesi haqqında).** «İki sahil» qəzeti, 2 fevral 1999.
- 146. Dünyamızın dərdləri. (Yasif Nəsirlinin hekayə və povestləri haqqında).** «İki sahil» qəzeti, 3 mart 1999.
- 147. Mənəvi xəzinəmizin yorulmaz toplayıcı və tədqiqatçısı (Mürsəl Həkimov -70),** «Düşüncə», xüsusi buraxılış, may 1999, s.18-19.
- 148. Yetmişə bir qalanda (akademik Bəkir Nəbiyev haqqında).** «İki sahil» qəzeti, 8 iyun 1999.
- 149. Ərənlər yaşasın.** «Ərən» qəzeti, 30 iyun – 4 iyul 1999.
- 150. İllər onu özü ilə gələcəyə aparır.** «Ulus» qəzeti, 28-31 avqust 1999.
- 151. Xəzan yarpaqları. (N.Xəzrinin eyniadlı şeir kitabı haqqında).** «Ədəbiyyat qəzeti», 22 dekabr 1999.
- 152. Müasir Axısqa türkləri dilinin tədqiqi.** İ.Kazımovun «Axısqa türklərinin dili» əsərinə (Bakı, 1999) ön söz, s. 1-13.
- 153. Ürək dərdi, vətən yanğısı.** Oqtay Zəngilanlının «Bir tənhalıq axtarıram» kitabına (Bakı, 1999) ön söz, s. 3-10.

2000

- 154. Elin şair oğlu.** «Oğuz eli» qəzeti, xüsusi buraxılış, yanvar 2000
- 155. 50 ilin işığında (prof.Nabat Abdullayeva – 70).** «İki sahil» qəzeti, 2 fevral 2000.
- 156. Fəlsəfi düşüncənin, Şərq fəlsəfəsinin poetik ifadə vasitələri.** «Sərbəst düşüncə» qəzeti, 5-15 fevral 2000.
- 157. Xalq naminə, haqq, ədalət naminə.** «Günay» qəzeti, 19-25 fevral 2000.
- 158. Kövrək duyğular.** Y.Nəsirlinin «Əgər ki yıxılısam, çinar göstərin» (Bakı, 2000) kitabında, s.3-32
- 159. Reyhan ətirli şeirlər.** Y.Nəsirlinin «Əgər ki yıxılısam, çinar göstərin» (Bakı, 2000) kitabında, s.295-306; 512-520.
- 160. «Kitabi-Dədə Qorqud» və Azərbaycan dilinin inkişaf mərhələləri.** «Kitabi-Dədə Qorqud» – 1300» məcmuəsində, Bakı, «Naxçıvan» Universiteti, «Ünsiyyət», 2000, s.25-55.
- 161. -sa,-sə şəkilçisi, onun praforma və derivatlarının, qrammatik və üslubi xüsusiyyətlərinin tədqiqi.** G.Abdullayevanın «Azərbaycan dilində -sa,-sə şəkilçisi, onun qrammatik və üslubi xüsusiyyətləri» (Bakı, 2000) əsərinə ön söz, s 3-13
- 162. Psixolinqvistik tədqiqat (İ.Kazımovla),** «Şərqin səsi» qəzeti, may 2000; «Tədqiqələr», Bakı, Nəsimi ad.Dilçilik İnstitutu, 2000, № 2.
- 163. Ali və orta ümumtəhsil məktəblərinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat proqramları haqqında.** «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, 2000, № 5. s.105-111.
- 164. İsmi birləşmələr və onların tərəfləri arasında sintaktik əlaqələr.** «Dilçilik məcmuəsi», Bakı, «Elm», 2000, s. 45-65.
- 165. Bu da mənim nəğməm.** «Allahverdi Verdizadə», Bakı, Çarşıoğlu, 2000. s. 57-67.
- 166. Yunus Emre və Qurbani.** Türk bilimi araşdırmaları. 9 sayı, Sivas, 2000, s.51-56.
- 167. Əziz dost, unudulmaz yoldaş.** «Türk bilimi araşdırmaları», 9 sayı, Sivas, 2000, s.27-29.

2001

- 168.Dostluq və sənət duyğuları.** (Y.Nəsirlinin «Əgər ki yığılsam, çinar göstərin» monoqrafiyası haqqında). «Ədəbiyyat qəzeti»,12 yanvar 2001.
- 169.Həssas qəlbın kövrək duyğuları.** Z.Məmmədqızının «Gözlərini görüm sənın» («Sabah», 2001) kitabına ön söz. s.3-10.
- 170.Dünya dillərinin qohumluğu (monogenez) problemi.** Elmi-praktik konfransın (16 may 2000) materialları, Bakı, «Ünsiyyət», 2001, s.223-255.
- 171.Şairin poeziya dili (R.Rza – 90).** «İki sahil» qəzeti, 2 mart 2001; «Ünsiyyət» qəzetinin xüsusi buraxılışı, aprel 2001.
- 172.İki bölünməkdən elə qorxmuşam.** V.Arzumanlının «75 ilin pillələri» («Qartal», Bakı, 2001) kitabında, s.172-176
- 173.Azərbaycan tarixi – 1: dövlət, etnogenez və dilimizin mənşəyi məsələləri.** «Təzadlar» qəzeti, 3-10 iyul 2002.
10-17 iyul 2002.
17-24 iyul 2002.
24-31 iyul 2002.
31 iyul – 7 avqust 2002.
7-14 avqust 2002.
14-21 avqust 2002.
21-28 avqust 2002.
- 174.Poeziyanın şirin dili haqqında.** «İki sahil» qəzeti, 2 oktyabr 2001.
- 175.Həmişəyaşar sənət və sənətkar (İ.Əfəndiyevin vəfatının 5 ili).** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 4 oktyabr 2001.
- 176.Rəy (Ə.Dəmirçizadə ilə).** Q.Paşayevin «Bu sevda ölüncədi» əsərində (Bakı,2001), s.64-67.
- 177.Mirzə İbrahimov və dilimiz.** «İki sahil» qəzeti, 5 dekabr 2001.

2002

- 178.Ulu dilin yaranması və protodillərə parçalanması..** «İki sahil», 15 yanvar 2002
- 179.Qədim Azərbaycan dili dövrü.** «İki sahil» qəzeti:
2 fevral 2002.
5 fevral 2002.
6 fevral 2002.
- 180.İnsan təbiəti və dilçilik.** Nəsimi ad.Dilçilik İnstitutu, «Tədqiqələr» – 1, AMEA nəşri, 2002, s.10-12.
- 181.Nüvədi yanğısı və ya toponimlərin yeni ömrü,** «İki sahil» qəzeti, 16 mart 2002.
- 182.Kolxoz rəhbəri. Əlisahib Əroğul.** «Torpaq ətirli insan» (Bakı, 2002), s.56-64.
- 183.Dilimizin bu günü.** «İki sahil» qəzeti, 13 iyul 2002; həmçinin: «Xudafərin», 28 dekabr 2002.
- 184.Mətn sintaksisi məsələləri.** «Türkologiya» jurnalı, 2002, № 1-2. s.90-92.
- 185.Mətnin qurulma texnikası və semantik strukturu.** N.Novruzovanın «Mətn sintaksisi» («Təhsil», 2002) əsərinə ön söz, s.5-12.

2003

- 186.Tiqana.** Əlisahib Əroğulun «Tiqana» kitabına son söz, Bakı, 2003.
- 187.Kərbəlayı İsmayıl ağırlığı və ya Fərman Kərimzadəni xatırlarkən.** «Vedibasər» qəzeti, 18 mart 2003.
- 188.Nüvədi yanğısı və ya toponimlərin yeni ömrü.** Əhmədəli Əliyevin «Azərbaycan dilinin Meğri şivələri» (Bakı, «Elm», 2003) əsərinə ön söz, s.35-50.
- 189.Ədəbi dilimizin təşəkkül yolu.** «Paritet» qəzeti,14-16 iyun 2003.
- 190.«Azərbaycan dili»nin yeni nəşri.** «Azərbaycan» qəzeti, 5 oktyabr 2003.
- 191.Ağlın və qəhrəmanlığın vəhdəti haqqında roman.** F.Kərimzadə. Seçilmiş əsərləri, 2-ci cild, Bakı, 2003, s.313-326.
- 192.Nüvədi yanğısı.** «Vedibasər» qəzeti:
17-31 oktyabr 2003.
1-15 noyabr 2003.
16-30 noyabr 2003.
1-15 dekabr 2003.
- 193.Bu da bir tale, bu da bir yazı.** «Professor Rəhilə Məhərrəmovə – 80», Bakı, 2003, s. 65-68.
- 194.Ağamusa Axundov: «Dil və ədəbiyyat».** «Təhsil problemləri» qəzeti, 1-10 dekabr 2003.

195. Dialektologiya elmimizin veteranı. S. Behbudovun «Azərbaycan dili şivələrində omonimlər lüğəti» (Bakı, «Nurlan», 2003) kitabına ön söz, s.3-4.

196. The first human language and its derivations. Azerbaydjan i azerbaydjanüi. «Nurlan» nəşriyyatı, № 1-2, 2003, s.56-59.

2004

197. Həyatın şair etdiyi adam. Nəcim Sinə İsmayıloğlunun «Yaşat Azərbaycanı» (Bakı, 2003) kitabına ön söz, s.5-7.

198. Azərbaycan dilinin Azərbaycanın qərbində yerləşən qərib ləhcəsi. «İraq-türkman ləhcəsi» (Bakı, «Elm», 2004) kitabına ön söz, s. 3-22.

199. Dünyanı daha aydın görənlər şair (Şair Əflatun Baxşəliyev haqqında), «Kredo» qəzeti:

15 may 2004.

22 may 2004.

29 may 2004.

200. Aşına və Azərbaycan. «Ədalət» qəzeti:

14 may 2004.

18 may 2004.

19 may 2004.

22 may 2004.

201. Aşına və Azərbaycan. Azərbaycan və Türkiyə beynəlxalq elmi-praktik konfransının materialları. Bakı, İqtisad Universiteti, 2004, s.170.

202. İlin ən uğurlu dərslisi. Q. Kazımovla müsahibə. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 11 iyun 2004 (Müsahibəni Zaman Əsgərli-Kərimbəyli aparmışdır).

203. Rasim Qaraca ilə balaca bir dil söhbəti. «Bakı-Xəbər» qəzeti, 19-20 iyun 2004.

204. Tədqiqi mümkün olmayan şivələrin tədqiqi. Şövkət Kərimovun «Azərbaycan dilinin Cəmbərək və Karvansaray şivələri» (Bakı, «Nurlan», 2004) kitabına ön söz. s.3-19.

205. Burdan min atlı keçdi: bir həyat romanında bir neçə roman. «İki sahil» qəzeti, 16 iyul 2004; 17 iyul 2004. (Hidayətin eyniadlı əsəri haqqında)

206. Nə tez 50? «Tədqiqilər» – 2, Azərbaycan MEA Nəsimi ad. Dilçilik İnstitutu, Bakı, 2004, s.313-316.

207. Dədə Qorquda müraciətlə «Dədəm Qorqut» poeması (R. Təhməzoğlunun poeması), «Kredo» qəzeti, 9 oktyabr 2004; həmçinin: «Qafqazın səsi» qəzeti, 27 oktyabr 2004.

208. Gəndən baxıb yanan könül (Ş. Horovlunun şeirləri). «Kredo» qəzeti, 6 noyabr 2004.

209. Unudulmaz şair (Sərdar Əsəd – 75), «Kredo» qəzeti, 12 noyabr 2004; «Xudafərin», 16 dekabr 2004.

210. Dağların gözünün yaşına baxma (Şair Hüseyn Arif haqqında). «Kredo» qəzeti, 20 noyabr 2004.

211. İki il. Qiyasəddin Qeybullayev. «Kredo» qəzeti, 27 noyabr 2004.

212. Uzaq gələcəyin adamı. (Həsən Həsənov – 100). «Kredo» qəzeti, 4 dekabr 2004.

213. Unudulmaz şair (Sərdar Əsəd – 75), «Xudafərin» qəzeti, 16 dekabr 2004.

214. Ləyaqətli şəxsiyyət. «Görkəmli dövlət xadimi, diplomat-tarixçi alim Həsən Həsənovun ömür yolu» kitabında (Bakı, Elm, 2004), s.304-310.

215. Erkən orta əsrlərdə Azərbaycan dilinin təşəkkülü. «Kredo» qəzeti:

17 dekabr 2004.

25 dekabr 2004.

216. Uzun ayrılıqdan sonra. (Şair Sərdar Əsəd – 75). «Ədəbiyyat qəzeti», 24 dekabr 2004.

217. Aşına və Azərbaycan. Türk Dil Kurumu. V Uluslararası türk dil kurultayı. 20 eylül – 26 eylül (sentyabr) 2004. Bildiri özetleri, s.105-106.

218. Ashina and Azerbaijan. V. Ul uslararası Türk Dil Kurultayı, II. Cilt, Ankara, 2004, s.1775.

219. Aşına və Azərbaycan. V. Ul uslararası Türk Dil Kurultayı, II. Cilt, Ankara, 2004, s.1776-1791.

219a. Qurbani. «Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi», 1-ci cild, Bakı, «Elm», 2004, s.529-540.

219b. Şair Fərzanəyə məktub. «Kredo», 27 noyabr 2004.

219s. Ulu zirvə: haqq aşiqi, el şairi Dirili Qurban – Qurbani. «Dirili Qurban» qəzeti, 2004.?

2005

220. Söz bulağı qurumaz. «Kredo» qəzeti, 3 fevral 2005.

221. Malik Rəcəbin «Həyat burulğanında» romanı və sosial-ictimai düşüncələr. «Kredo» qəzeti:

12 fevral 2005.

19 fevral 2005.

26 fevral 2005.

5 mart 2005.

12 mart 2005.

19 mart 2005.

222. Aşına və Azərbaycan. «Türkologiya» jurnalı. № 1-2, 2005, s.14-27; «Kredo», 4 aprel 2005.

223. Azərbaycanın ilk sakinlərinin son xidmətləri barədə. «Kredo» qəzeti, 23 aprel 2005.

224. Yusif Nəğməkarın alın yazısının açılan işıqlı qapıları. «Kaspi» qəzeti, 3 iyun 2005.

225. Azərbaycan dilində terminologiyanın təşəkkül tarixi (S.Mehdiyeva ilə). «Kredo» qəzeti, 23 dekabr 2005. (S.Sadiqovanın eyniadlı kitabı haqqında).

2006

226. Homerin poemaları və «Kitabi-Dədə Qorqud». «Kredo» qəzeti:

20 yanvar 2006.

28 yanvar 2006.

4 fevral 2006.

11 fevral 2006.

18 fevral 2006.

25 fevral 2006.

227. Bir sinif üçün üç dərslik. «Ədalət» qəzeti:

14 aprel 2006.

15 aprel 2006.

228. Yaradıcıları dilçiliyin poeziyasıdır (T.İ.Hacıyev – 70). «Kredo» qəzeti, 20 may 2006.

229. Ustadları kimi (Q.Bayramov – 60). «Kredo» qəzeti, 3 iyun 2006

230. Xeyrulla Əliyev: «İncəsənət tarixi – xarakterlər tarixidir». «Kredo» qəzeti: 10 iyun 2006; 17 iyun 2006.

231. İnsan, Od və Torpaq haqqında poema. R. Təhməzoğlunun «Qorxu» poemasına (Bakı, 2006) ön söz, s.3-10.

232. «Avesta», Azərbaycan və doktor Şəfizadənin elmi qüdrəti. «Kredo» qəzeti:

16 sentyabr 2006.

23 sentyabr 2006.

30 sentyabr 2006.

7 oktyabr 2006.

233. VIII-IX siniflərdə sintaksisin tədrisinə aid tövsiyələr, «Təhsil problemləri» qəzeti, 1-10 sentyabr 2006.

234. Kamillik çağı (İ.O.Məmmədov – 60). «Ədəbiyyat qəzeti», 3 noyabr 2006.

235. «Oğuznamə»də deyildiyi kimi, yaxud professor Ağarəhim Rəhimovun son povestləri. «Kredo» qəzeti:

4 noyabr 2006.

11 noyabr 2006.

17 noyabr 2006.

236. Azərbaycan dili frazeologiyasının ən qədim qatı (yazıyaqədərki dövr). «Filologiya məsələləri» jurnalı, AMEA-nın M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, 2006, № 2, s.3-53.

237. Şumer – türk əlaqələrinə dair yeni əsər. «Kredo» qəzeti: 2 dekabr 2006; 9 dekabr 2006.

238. Ədəbi dilimizin morfoloji quruluşunun tədqiqində feli sifət problemi. H.Mirzəyev. Filologiya məsələlərinə dair tədqiqatlar, mülahizələr və rəylər. Bakı, «Elm», 7-ci cild, s.152-154.

239. Dilçiliyə dair yeni dərs vəsaiti. H.Mirzəyev. Filologiya məsələlərinə dair tədqiqatlar, mülahizələr və rəylər. Bakı, «Elm», 7-ci cild, s.216-218.

240. Azərbaycan dilində fel. H.Mirzəyev. Filologiya məsələlərinə dair tədqiqatlar, mülahizələr və rəylər. Bakı, «Elm», 7-ci cild, s.252-253.

241. Xalq poeziyasında daşlaşan tariximiz. H.Mirzəyev. Filologiya məsələlərinə dair tədqiqatlar, mülahizələr və rəylər. Bakı, «Elm», 7-ci cild, s. 285-286.

242. H.Mirzəyevin əsərlərinə dair rəylər və çıxışlar. H.Mirzəyev. Filologiya məsələlərinə dair tədqiqatlar, mülahizələr və rəylər. Bakı, «Elm», 7-ci cild, s.172-173, 189, 203, 206, 214, 303, 622, 623.

243. Opponentləri də təyin edilmişdi. «Kredo» qəzeti, 16 dekabr 2006.

244. Qurbanisəvərlərin ilk yaradıcılıq toplusu. «Bir ağacın budaqları» (Bakı, «Təfəkkür», 2006) kitabına ön s.z, s.3-4.

245. Древнейший пласт азербайджанской фразеологии, «Filologiya məsələləri», Azərbaycan MEA M.Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu, 2006, 2, s.52-53.

2007

246. **XI əsrin anadilli möhtəşəm abidəsi.** «Kredo», 27 yanvar, 3, 10, 17, 24 fevral, 3, 10 mart 2007.
247. **«Qurbanisevərlərin ilk yaradıcılıq toplusu» kitabına** (Bakı, «Təfəkkür» nəşriyyatı, 2006) ön söz, s. 3-4.
248. **«Kredo» qəzetinin redaktoru Əli Rza Xələfliyə məktub.** «Kredo», 3 fevral 2007.
249. **İnsan, Od və Qorxu haqqında poema.** «Zəngəzurun səsi» qəzeti, 10-17 mart 2007.
250. **Elm fədaisi.** «Şərqi səsi», mart 2007.
251. **Tarixi fakt var, tarixçi yoxdur.** «Kredo», 19 may 2007.
252. **Oğuznamədə deyildiyi kimi, yaxud Ağarəhim Rəhimovun son povestləri,** BQU, «Elmi əsərlər», Bakı, 2007, №... s.303-318.
253. **Erməni millətçiliyi və bizimkilər.** «Kredo», 7 iyul 2007.
254. **Türk tarixinə hədyan və yaxud zərərli bir dissertasiya haqqında,** «Kredo», 12, 20, 27 oktyabr 2007.
255. **AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nizami Cəfərova açıq məktub,** «Kredo», 17 noyabr 2007.
256. **Gözlənilməz görüş.** «Valeh Orucov. Yangıllı ürəyin şərərləri» (Bakı, «Nurlan», 2007) kitabına ön söz.

2008

257. **Dialektologiya elminin veterani,** «Sefi Behbudov - 75» (Bakı, «Nurlan», 2008) kitabına ön söz, s.4-6.; Nəsimi ad. Dilçilik institutu, «Tədqiqələr», № 2, 2008, s.117-121.
258. **Azərbaycan dialektoloqlarının uğurları** (S.Behbudovla). S.Behbudov – 75, Bakı, «Nurlan», 2008, s.27-36; «Kredo», 26 aprel 2008.
259. **XI əsrin möhtəşəm anadilli abidəsi,** Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», № 2, 2008, s.3-44.
260. **Sənət xəyallar üstündə qurulur.** «Ədəbiyyat qəzeti», 17 oktyabr 2008.
261. **Bu da bir tale, bu da bir yazı,** «Kredo», 7 noyabr 2008.
262. **Unudulmaz yoldaş,** «Kredo», 15 noyabr 2008.
263. **Ön söz.** Aynur Qədimaliyeva. Qazi Bürhanəddin «Divan»ının leksikası, Bakı, Bakı, «Nurlan», 2008, s.4-8.
264. **Mən onu belə tanımışam.** «Ədəbiyyat qəzeti», 19 dekabr 2008.
265. **Çıxış.** Nizami Gəncəvi muzeyi. «Məclis», № 3, 2008, s. 124-127, 96, 128 (şəkil).
266. **Mirzə İbrahimov və dilimiz.** «Mirzə İbrahimov müasirlərinin xatirələrində», Tərtib edəni T.Əhmədov, Bakı, «Səda» nəşriyyatı, 2008, s.344-354.
267. **Getməz qulaqlardan Hüseyin Arif.** «Dünya durduqca», Bakı, «Səda» nəşriyyatı, 2008, s. 202-214.
268. **О лингвистической системе Дж. Мамедова.** Заметки и замечания относительно ряда базовых принципов современных фундаментальных наук, Баку, 2008, с. 50-74, 40 и. т. Д.
269. **Ağarəhim Rəhimov – 60.** Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», №3, 2008, s.227-232.
270. **Xatirələr işığında.** «Əhəd yaşayır», Bakı, «Nurlan», 2008, s.81-83.
271. **Müəllifinə uğur gətirən əsər.** C.İsmayıloğlunun «XI yüzilliyin tarixi onomastik leksikası» kitabına (Bakı, «Elm», 2008) ön söz, s.5-11.

2009

272. **Ənvər Nəzərlinin «Divan» yaradıcılığı və ya ömrün qəm yükü, fərəhi.** «Kredo», 10 yanvar 2009.; Ə.Nəzərli. Bu dünyanı belə gördüm. Bakı, «Təknur», 2009, s.307-316.
273. **Azaflı yaradıcılığına salınan işıq.** «Azərbaycan» qəzeti, 13 yanvar 2009.
274. **Qədim bir xalqın sinə dağı – Araz ağrısı.** «Kredo», 31 yanvar 2009.
275. **Cəmil Əlibəyov və onun ömürnaməsi – «Zəmanələrə üz-üzə».** «Kredo», 7 fevral 2009.
276. **Professor Elməddin Əlibəyadəyə açıq məktub.** «Elm» qəzeti, 18, 27 fevral 2009.; «Kredo», 27 fevral, 2 mart 2009; Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», № 1, 2009, s.16-23.
277. **Müəllifinə uğur gətirən əsər.** «Kredo», 11 aprel 2009.
278. **Mən Ariflə fəxr edirdim.** «Kredo», 16 may 2009.
279. **Əsəd müəllim – professor Əsəd Yəqubi.** «Kredo», 30 may 2009.
280. **Prof. Dr. Əhməd Bican Ərcilasuna açıq məktub.** «Kredo», 20-27 iyun 2007; Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», « 2, 2009, s.3-18; Füzuli ad.Əlyazmaları institutu, Filologiya məsələləri», № 5, 2009, s.3-19.
281. **«Mehri və Vəfa» məsnəvisinin dili.** Nəsimi ad. Dilçilik institutunun «Əsərlər»i, № 1, 2009, s.3-33.
282. **Unudulmaz müəllim.Ə.Dəmirçizadə – 100.** «Ədəbiyyat qəzeti», 3 iyul 2009.
283. **Onun müqəddəs ruhu. Ə.Dəmirçizadə – 100.** «Kredo», 4 iyul 2009.

- 284. Azərbaycan dialektologiya elminin banisi. M.Şirəliyev – 100.** «Kredo», 17 oktyabr 2009; Nəsimi ad. Dilçilik institutu, «Tədqiqələr», № 3, 2009, s.9-14.
- 285. Didərgin ömürlü şair.** «Kredo», 14 noyabr 2009: Oqtay Zəngilanlı». Çəkir öz dərdini özündə dünya» (Bakı, «Təhsil», 2009) kitabına ön söz, s.7-15.
- 286. İstedad və zəhmətin bəhrəsi.** Qurban Bayramovun «Əli İldırımoglundun yaradıcılıq yolu: Milli-mənəvi dəyərlərin bədii salnaməşş» monoqrafiyasına (Bakı, «Nurlan», 2009) ön söz, s. 3-18.
- 287. Professor Elməddin Əlibəyazadəyə açıq məktub.** Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», № 1, 2009, s.16-23.
- 288. Mübarizələrdə keçən ömür.** Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», № 3, 2009, s.3-18.
- 289. Troya onomastik leksikası türk mənşəlidir.** «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi», № 3, 2009, s.5-14.
- 290. Mən onu belə tanımışam.** Könül Nəsirova. «Şərəfli ömür», Bakı, «Nurlan», 2009, s.37-52.
- 291. Kövrək duyğular.** Könül Nəsirova. «Şərəfli ömür», Bakı, «Nurlan», 2009, s.161-168.
- 292. Dünyamızın dərdləri.** Könül Nəsirova. «Şərəfli ömür», Bakı, «Nurlan», 2009, s.245-252.
- 293. Ssenari.** Könül Nəsirova. «Şərəfli ömür», Bakı, «Nurlan», 2009, s.703-724.

2010

- 294. Sənət adamının elmi uğuru.** Qələmşah İdrisov. «Azərbaycan dilində təsviri sənət terminləri» kitabına (Bakı, «Müəllim» nəşriyyatı, 2010) ön söz, s.3-5.
- 295. Ədəbiyyata verilmiş ömür.** B.Nəbiyevin 5 cildliyi, «Kredo», 20-27 mart, 2010; Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», № 1 (7), 2010, s.7-15.
- 296. Türk qrammatikasının Qoşa qanadı haqqında yeni kitablar,** «Kredo», 17, 24 aprel 2010.
- 297. Dəstan ömrü.** Bəhlul Abdulla. Sevgi dolu alim və pedaqoq. Bakı, Xəzər Universiteti Nəşriyyatı, 2010, s. 20-21; «Folklor və etnoqrafiya» jurnalı, № 2, 2010, s.49-53.
- 298. Müasirlik mövqeyindən yazılmış tədqiqat.** «Ədəbiyyat qəzeti», 30 aprel 2010.
- 299. Hər cəhətdən şair. Fikrət Sadıq – 80.** «Kredo», 5 iyun 2010.
- 300. Alimin qazancı.** A.A.Axunlova həsr edilmişdir. «Şəxsiyyət», Rublisistik ictimai jurnal, № 5, 2010, s.52-53.
- 301. Satirik-publisistik dilin ana dili qaynağı, Üzeyir Hacıbəyov – 125.** «Kredo», 18, 25 sentyabr, 2, 9, 16, 23, 30 oktyabr, 13, 20, 25, 31 noyabr 2010.
- 302. Lənkəran və Astara şivələrinin terminoloji leksikası.** Elman mirzəyevin «Azərbaycan dili Lənkəran və Astara şivələrinin terminoloji leksikası» kitabına (Bakı, «Elm və Təhsil», 2010) ön söz, s. 3-7.
- 303. Azaflı yaradıcılığına salınan işıq.** «Ozan dünyası» jurn., № 1, 2010, s. 83-86.
- 304. Üzeyir Hacıbəyovun publisistika dili və üslubu.** Bakı qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», № 2, 2010, s.3-42.
- 305. Dağlar daha gözəldir.** Elçin Muradxanlı. Burax gedim (şeirlər) (Bakı, «Elm və Təhsil», 2010) kitabına ön söz.
- 306. Resul Rizanın Şiir Dili,** «Kardeş Kalemlər», Aylık Avraçsiya Edebiyat Dergisi, Nisan, 2010 s.32-37. Çeviren: Ömer Küçükmehtmetoğlu.

2011

- 307. Satirik-publisistik dilin ana dili qaynağı.** «Kredo», 8, 15, 20 yanvar, 5, 12, 19, 26 fevral, 5 mart 2011 (Son nömrələr *Sultan Qəzənfər Kazım* imzası ilə getmişdir).
- 308. Soy adları ilə bağlı müsahibə.** «Üç nöqtə» qəzeti, 14 yanvar 2011.
- 309. Azərbaycan dili dialekt və şivələrinin frazeoloji lüğəti.** S.Behbudovun «Azərbaycan dili şivələrinin frazeoloji lüğəti» (Bakı, «Nurlan», 2011) kitabına ön söz. Səh. 3-7. *Bax yenə:* «Kredo», 23 aprel 2011.
- 3010. Ağ işıq seli.** Əlihüseynli Sabir Tağıyev. Əsl insan – Sabir – 60 (Bakı, «Nurlan», 2011) kitabında, s. 33-34.
- 311. Sənətkarlıq və sənət dili məsələləri (professor Musa Adilovun «Uşaq və şeir» və «Sənətkar və söz» əsərləri üzrə).** Bakı Qızlar Universiteti. Elmi əsərlər. № 1 (10), Bakı, 2011, s.7-16.
- 312. «Ömrə çevrilən şeir bütöv bir ömür istər».** «Xalq cəbhəsi» qəzeti, 18 iyul 2011.
- 313. Bakıdan yardımlıya gedən yol bütöv Azərbaycandan keçir.** Bakı Qızlar Universitetinin «Elmi əsərləri», Bakı, 2011, № 2, s.44-51.
- 314. Nasir və dramaturq Ağarəhim Rəhimovun dili haqqında.** 313-cü mənəbə, s.28-29, 37.
- 315. Televiziya dili məsələləri** (İsmayıl Oruc oğlu ilə birgə), «Kredo», 17 sentyabr 2011.
- 316. Mirzə İbrahimov və dilimiz.** «Kredo», 8 oktyabr 2011.

- 317.İgid katolikos Bakur və çar arvadı qəhrəman Sparama.** «Kredo», 15 oktyabr 2015; Bakı Qızlar Universitetinin «Elmi əsərləri», Bakı, 2011, № 3, s.59-64.
- 318. Əsl elm fədaisi.** «Media və təhsil innovasiyaları» jurnalı (Sabir Tağıyev – 60), 2011, № 3, s.22-26.
- 319.Babək qılıncının harayları,** «Kredo», 29 oktyabr 2011; Əli Rza Xələflinin «Azadlığın qanı» kitabına (Bakı, 2011) ön söz, s.9-24.
- 320.**Nuh Tufanı, Qurbani və müasirim Bilal. «Kredo», 3 dekabr 2011.
- 321.Çıxış.** Şahməmməd.»Qurban Bayramov – şəxsiyyətin böyüklüyü, böyüklüyün şəxsiyyəti», Bakı, MBM, 2011, s. 239-242.
- 322.Azaflı ruhuna sayqıyla.** «Folklor və etnoqrafiya» jurnalı, 2011, № 4, s.63-67.
- 323.Azaflı ruhuna sayqılarla.** «Folklor və etnoqrafiya» jurn.,2011, № 4, s.63-67.
- 324.İgid katolikos Bakur və çar arvadı qəhrəman Sparama, Bakı Qızlar Universiteti, «Elmi əsərlər», 2011, № 3, s.59-64.**
- 325.Qurban Bayramov – 60.Şahməmmədin «Qurban Bayramov - şəxsiyyətin böyüklüyü, böyüklüyün şəxsiyyəti» kitabında (Bakı, MBM, 2011), s.239-242.**

2012

- 326.Azərbaycan dili və əlifbası,** «Kredo», 7 yanvar 2012;
«Kredo», 14 yanvar 2012.
- 327. O cəmiyyətdə işıq axtarır,** «Bütün Azərbaycan» qəz., 22-28 fevral 2012.
- 328.İftixar doğuran yaradıcılıq. Əbədiyaşar ədəbi-elmi abidə.** «Respublika» qəzeti, 22 aprel 2012.

TƏRCÜMƏ, KİÇİK HEKAYƏ, MİNİATÜRLƏR VƏ OÇERKLƏR

- 1.Marti Larni. Sokrat Helsinkidə (Fin yazıçısının hekayəsi).** «Azərbaycan» jurnalı, 1976, № 9, s.193-205 (Rus dilindən tərcümə).
- 2.Sizə uğur arzulayıram.** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 13 noyabr 1974.
- 3.Hər kim yüz il yaşamasa.** «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 16 fevral 1978.
- 4.İnsana qayğı naminə (Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qulam Cavadovla).** «Bakı» qəzeti, 16 may 1978.
- 5.El ağsaqqalı (Əlif Əhmədov – 80).** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 26 yanvar 1983.
- 6.İsa bulağında.** «Zarafat» qəzeti, 1996, № 5.
- 7.Məzəli xatirələr.** «Zarafat» qəzeti, 1996, № 7.
- 8.Mürəbbə.** «Zarafat» qəzeti, 1997, № 10.
- 9.Qaçaq Həsən və kəndinin son taleyi.** «Kredo» qəzeti:
29 aprel 2006;
6 may 2006;
13 may 2006;
20 may 2006;
27 may 2006.
- 10.Gözlənilməz görüş.** «Kredo», 25 noyabr 2006.

II. DİSSERTASIYA İŞLƏRİNƏ ELMİ RƏHBƏRLİK

- 1.Əfqan Əli oğlu Abdullayev. Aktual üzvlənmənin mətnyaratma imkanları.** 10.02-19 – Dilçilik nəzəriyyəsi. Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, 4 iyun 1997.
- 2.Nuridə Səməd qızı Novruzova. Azərbaycan dilində sintaktik bütövlərin struktur-semantik xüsusiyyətləri.** 10.02.02 – Azərbaycan dili. Bakı Dövlət Universiteti, 9 iyul 1999.
- 3.Mətanət Çərkəz qızı Fərzəliyeva. Azərbaycan dilində fel əsaslarından ad düzəldən qeyri-məhsuldar –q,-k şəkilçisi, onun praforma və derivatları.** 10.02.02 – Azərbaycan dili. Bakı Dövlət Universiteti, 13 oktyabr 1999.
- 4.Gülərə Abdurahman qızı Abdullayeva. Azərbaycan dilində -sa,-sə şəkilçisi, onun qrammatik və üslubi xüsusiyyətləri.** 10.02.02 – Azərbaycan dili. M.Ə.Rəsulzadə adına Bakı Dövlət Universitetinin Şəki filialı. 28 iyun 2000.
- 5.Vüqar İkrəm oğlu Məmmədov. «Dastani-Əhməd Hərami» poemasının dili və üslubu.** 10.02.06 – Türk dilləri. Bakı Dövlət Universiteti, 2002.

- 6. Həqiqət Kərim qızı Qədimova. Müasir Azərbaycan dilində qoşulma konstruksiyalar.** 10.02.01 – Azərbaycan dili. Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, 28 iyun 2005.
- 7. Qələmşah Seyidəhməd oğlu İdrisov. Azərbaycan dilində təsviri sənət terminləri.** 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri namizədi almaq üçün. 30 mart 2007.
- 8. Ramiz Fəsi oğlu Məmmədov. Müstəqillik illərində Azərbaycan dilində hərbi terminlərin inkişafı.** 10.02.01 – Azərbaycan dili. Fil. elm. namizədi almaq üçün. 30 aprel 2007.
- 9. Quliyev İlkin Etibar oğlu. Qazi Bürhanəddin dilinin sintaksisi.** 10.02.01 – Azərbaycan dili, f. e. namizədi, 20 noyabr 2008.
- 10. Nigar Eldar qızı Həsənova. Azərbaycan dilinin Yevlax şivələrinin leksikası.** 10.02.01 – Azərbaycan dili. F.e. namizədi. 9 aprel 2010.

III. RƏSMİ OPPONENTLİK Doktorluq dissertasiyaları

- 1. Xasay Mahmud oğlu Cabbarov. «Müasir Azərbaycan dilinin bədii üslubunun obrazlılıq problemi».** Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün, 6 aprel 1989.
- 2. Muradxan Paşa oğlu Cahangirov. Azərbaycan Milli ədəbi dilinin və aparıcı üslublarının təşəkkülü.** Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün, 13 dekabr 1990.
- 3. Samət Qürbət oğlu Əlizadə. «XVI əsr Azərbaycan ədəbi dili».** Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün, 16 sentyabr 1992.
- 4. Sevil Hacı qızı Mehdiyeva. «XVII-XIX əsrlərdə yazıya alınmış Azərbaycan xalq dastanlarının dili».** Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün, 23 dekabr 1992.
- 5. Mehman Musa oğlu Musayev. «Türk dillərində tabeli mürəkkəb cümlələr».** Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün, 20 may 1994.
- 6. Tofiq Müzəffər oğlu Hacıyev. «Müasir Azərbaycan dilində mürəkkəb cümlənin struktur semantikasi».** Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün, 23 sentyabr 2003.
- 7. İlham Mikayıl oğlu Tahirov. «Dildə temporallıq sahəsi (Azərbaycan və ingilis dillərinin materialları üzrə)».** 10.02.19 – dil nəzəriyyəsi. Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün. 25 noyabr 2008.
- 8. Fikrət Əlövsət oğlu Aslanov. Müasir alman və Azərbaycan dillərində sintaqm problemi və onun eksperimental-fonetik tədqiqi.** 10.02.04 – german dilləri, 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün. 26 sentyabr 2009.
- 9. Əzizə Hüseyn qızı Hacıyeva. «Müxtəlif sistemli dillərdə somatik frazeoloji birləşmələr».** 10.02.04 – german dilləri, 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün. 26 dekabr 2009.
- 10. Ağayev Pərviz Yasinəli oğlu. «Təktərkibli nominativ cümlələrin sintaktik-semantik təhlili problemləri (ingilis və Azərbaycan dillərinin materialları əsasında)».** 10.02.19 – dil nəzəriyyəsi, 10.02.04 – german dilləri. Filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün. 22 yanvar 2010.
- 11. Nəsirağa Şahmurad oğlu Məmmədov. «Rus dilində mürəkkəb cümlənin aktual üzvlənməsi problemləri».** 10.02.03 – Slavyan dilləri indeksi üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün, 29 mart 2012.

Namizədlik dissertasiyaları

- 1. Solmaz Rza qızı Hüseynova. «Ali məktəblərin rus bölmələrində tələbələrin Azərbaycan dilində lüğət ehtiyatını zənginləşdirmək yolları».** Pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 15 dekabr 1980.
- 2. Ənvər Məhəmməd oğlu Abbasov. «Rus məktəblərində Azərbaycan dili təlimi məzmununun linqvistik-didaktik problemləri».** Pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 12 may 1988.
- 3. Akif Kazım oğlu İmanov. «Azərbaycan dili sintaksisinin ibtidai kursunun öyrənilməsində sintaktik bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması».** Pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 27 iyun 1988.
- 4. Hava Qara qızı Abdullayeva. «Azərbaycan dili dərslərində linqvistik eksperiment priyomundan istifadə təlim prosesini optimallaşdırmanın vasitələrindən biri kimi (sintaksis materialları üzrə)».** Pedaqoji elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 23 dekabr 1992.
- 5. Təranə İmamverdi qızı Hacıyeva. «Klassik aşiq poeziyasının üslubi-poetik sintaksisi».** Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 28 noyabr 2001.
- 6. Mehriban Əlihüseyn qızı Hüseynova. «Mətnin sintaktik-semantik və koqnitiv interpretasiyası».** Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 22 fevral 2004.

7. İradə Talib qızı Əliyeva. «Orfoepiya və onun dilin quruluşundan asılılığı». Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 22 mart 2005.
8. Гюльтекин Алышан кызы Алиева. «Семантико-типологический анализ глагольных словосочетаний (на материале русского и Азербайджанского языков)». Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 14 may 2006.
9. Rəhman Purəkbər Möhsüm oğlu Xeyavi. «Ural-Altay dillərinin tarixi-tətbiqi ilgiləri». Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün, 24 noyabr 2006.
10. Aynur Famil qızı Qədimahyeva. Qazi Bürhanəddinin dilinin leksikası. 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 10 aprel 2007.
11. Məsudə İslam qızı İslamzadə. «1960-1990-cı illərin Azərbaycan nəsr dili (Anar, Elçin, Ə.Əylisli və S.Əzərinin nəsr dili əsasında)». 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 8 may 2007.
12. Mirzəyev Elman Savad oğlu. «Azərbaycan dili Lənkəran və Astara şivələrinin leksikası». 10.02.01 - Azərbaycan dili. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün 15 mart 2008.
13. Könül Elmar qızı Abdurəhimova. «İngilis dilində «with» sözlü birləşmələr və onların Azərbaycan dilində qarşılığı». 10.02.04 – german dilləri, 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 22 noyabr 2008.
14. Cahid İsmayıl oğlu Kazimov. «Mahmud Kaşğarının «Divanü lüğət-it-türk» əsərində onomastik leksika». 10.02.06 – türk dilləri. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 25 sentyabr 2009.
15. Kamil Səfərhan oğlu Hüseynov. «Obrazlılığın linqvistik əsasları (Azərbaycan dili materialları əsasında)». 10.02.19 – Dil nəzəriyyəsi. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 15 yanvar 2010.
16. Fəridə Məhəmmədəli qızı Allahverdiyeva. «Mürəkkəb sintaktik bütövün komponentləri arasında sintaktik əlaqə vasitələri». 10.02.19 – dil nəzəriyyəsi. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 9 aprel 2010.
17. Ağayeva Üliyevə Cavanşir qızı. «Cümlə ekvivalentlərinin sintaktik-semantik təhlili (ingilis və Azərbaycan dili materialları əsasında)». 10.02.19 – dil nəzəriyyəsi. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün 28 sentyabr 2010.
18. Aysel Kamandar qızı Şərifova. «Ümumi İsanın «Mehri və Vəfa» məsnəvisinin paleoqrafik, orfoqrafik və leksikoloji tədqiqi». 10.02.01 – Azərbaycan dili. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün. 29 mart 2011.
19. Vəliyeva Mehriban Hidayət qızı. «Kitabi-Dədə Qorqud»un dilində mürəkkəb cümlənin struktur modelləri. 10.02.01 – Azərbaycan dili, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru. 27 sentyabr 2011.
20. Hüseynova Mahirə Nağı qızı. Həsən Mirzəyevin yaradıcılığında filologiya məsələləri, 10.02.01 – Azərbaycan dili, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru. 5 yanvar 2012.
21. Sevinc Orucəli qızı Əliyeva. «Füzulinin türkcə «Divan»ının dilinin leksikası», 10.02.01 – Azərbaycan dili, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, 28 fevral 2012.

IV. REDAKTƏ ETDİYİM ƏSƏRLƏR

1. Azərbaycan dilindən təcrübi məşğələlər (Ə.Dəmirçizadə və A.Qurbanovla). Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1973.
2. Q. Bağırov. Bədii əsərlərdə danışq dilinin qrammatik xüsusiyyətləri, Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1978.
3. H. Mirzəyev. Müasir Azərbaycan dilində təsirli və təsirsiz fellər.
4. T.İ. Hacıyev. Yazıçı dili və ideya-bədii təhlil. Bakı, «Maarif», 1979.
5. Y. Məmmədov. Orxon-Yenisey abidələrində adlar (Ə.Dəmirçizadə ilə). 1, Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1979.
6. Y. Məmmədov. Orxon-Yenisey abidələrində adlar (N.Xudiyevlə). 2, Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1981.
7. Azərbaycan dili. Rus məktəbinin II-X sinifləri üçün proqram. Bakı, 1981.
8. H. Balyev. Azərbaycan dili. Bakı, «Maarif», 1982.
9. Dildən xüsusi kurs (A.Qurbanovla). Pedaqoji institutlar üçün proqram. Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1982.
10. F. Cəlilov. Mürəkkəb cümlə sintaksisi. Bakı, «Maarif», 1983.
11. R. Əsədov, H. Musayev. Azərbaycan dili. Rus məktəbinin 3-cü sinfi üçün dərslük, Bakı, «Maarif», 1983.

- 12.«Azərbaycan dili» (Respublika elmi-metodik konfransının materialları), V.İ.Lenin adına API, 1984.
- 13.Y.Əfəndiyev, İ.Zülfüqarov. **Azərbaycan dili**. Rus məktəbinin 6-cı sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1984.
- 14.N.Ə.Abdullayev. **Orfoepiya və orfoqrafiya təlimi məsələləri**. Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1985.
- 15.A.Qurbanov. Dilçilikdən kurs və diplom işləri (H.Balıyevlə). Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1985.
- 16.N.Xudiyev.**Azərbaycan ədəbi dili lüğət tərkibinin inkişafı** (A.Qurbanovla). Bakı, V.İ.Lenin ad. API nəşri, 1986.
- 17.A.Qurbanov. **Azərbaycan onomalogiyası məsələləri** (A.Hacıyevlə). Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1986.
- 18.**Azərbaycan ədəbi dili tarixindən seminar məşğələlərinə dair metodik göstərişlər**, Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1986.
- 19.**Bədii mətnin linqvistik təhlili** (R.Həsənovla). Pedaqoji institutlar üçün proqram. Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1986.
- 20.T.İ.Hacıyev. **Azərbaycan ədəbi dili tarixi**. 2-ci hissə, ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1987.
- 21.R.Ə.Əsədov, Ə.M.Əhmədov. **Azərbaycan dili**. Orta məktəbin 6-cı sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1987.
- 22.Q.Bağirov. **Azərbaycan nəsrində danışq dilinin leksik xüsusiyyətləri** (A.Qurbanovla). Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1987.
- 23.«**Dilçilik fənlərinin tədrisi metodikası**» (elmi əsərlər məcmuəsi), API, 1987.
- 24.**Dildən xüsusi kurs** (A.Qurbanov və V.Əliyevlə). Pedaqoji institutlar üçün proqram. Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1988.
- 25.**Azərbaycan nitq mədəniyyəti problemləri**. Bakı, API nəşri, 1988. (redaksiya heyətinin üzvü və redaktor müavini).
- 26.Ə.Əfəndizadə. **Orta məktəb üçün əyani vəsaitlər**, Bakı, «Maarif», 1989.
- 27.N.Xudiyev. **Azərbaycan ədəbi dilinin sovet dövrü**, Bakı, «Maarif», 1989.
- 28.**Pedaqoji İnstitutun «Xəbərlər»i** (Humanitar elmlər seriyası), 1989-1994 (baş redaktorun müavini)
- 29.M.Çobanov.**Azərbaycan şəxs adlarının semantikasi və orfoqrafiyası**, Tbilisi, 1990.
- 30.B.Əhmədov, A.Axundov. **Azərbaycan dili**. Azərbaycan məktəbinin 6-7-ci sinifləri üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1990.
- 31.H.Q.Abdullayeva, Ə.A.Ağayev, R.H.Abdullayev. **Azərbaycan dili**. Rus məktəbinin 2-ci sinfi üçün dərslik, Bakı, «Maarif», 1991.
- 32.**Müasir Azərbaycan ədəbi dili** (H.Mirzəyevlə). Pedaqoji institutlar üçün proqram. Bakı, V.İ.Lenin adına API nəşri, 1993.
33. «**Dil məsələlərinə dair tematik toplu**», V.İ.Lenin adına API, 1994.
- 34.Çapar Kazımov. **Cəbrayıl toponimləri**, Bakı, «Sabah», 1995.
- 35.R.Əhmədov. **S.Vurğun dramaturgiyası: tarixilik və müasirlik**, Bakı,V.İ.Lenin adına API nəşri, 1996.
- 36.F.Məmmədli. **Bədii dilin estetik mənbələri**, Bakı, 1997.
- 37.H.Mirzəyev. **Aşıq poeziyasında yaşayan adlarımız və tariximiz** (M.Həkimovla). Bakı, 1997.
- 38.Vüqar Əliyev. **Çırağımı sevənlərə**. Bakı, «Kür», 1998.
- 39.Vüqar Əliyev. **Günəş. Od. Ocaq. Məşəl. Şam. Çıraq**. Bakı, «Oğuz eli», 1998.
- 40.Əfqan Abdullayev. **Aktual üzvlənmə və mətn**. Bakı, Xəzər Universiteti Nəşriyyatı, 1998.
- 41.M.Nuriyeva. **Tariximizin söz yaddaşı**, Bakı, 1998.
- 42.**Azərbaycan dili**. Pedaqoji texnikumların tələbələri üçün proqram. Bakı, 1998.
43. «**Kitabi-Dədə Qorqud**» – 1300. Elmi-praktik konfransın materialları, «Ünsiyyət», 2000.
- 44.**Təhsil islahatı və pedaqogikanın müasir problemləri**. Elmi-praktik konfransın materialları, Bakı, «Ünsiyyət», 2001.
- 45.G.Abdullayeva. **Azərbaycan dilində –sa,-sə şəkilçisi, onun qrammatik və üslubi xüsusiyyətləri**, Bakı, «Elm», 2001.

- 46.V.Məmmədov. «Dastani-Əhməd Hərami» poemasının dili və üslubu. Bakı, 2001.
- 47.Ə.Əroğul. Torpaq ətirli insan, Bakı, «Ekologiya», 2002.
- 48.N.Novruzova. Mətn sintaksisi, Bakı, «Təhsil» nəşriyyatı, 2002.
- 49.Ə.Əliyev. Azərbaycan dilinin Meğri şivələri, Bakı, «Elm», 2003.
- 50.N.İsmayıloğlu. Yaşat Azərbaycanı, Bakı, 2003.
- 51.S.Behbudov. Azərbaycan dili şivələrinin omonimlər lüğəti, Bakı, «Nurlan», 2003.
- 52.Proqramlar. Dilçilik, metodika (H.Abdullayeva ilə). BAPQS, 2003.
- 53.N.Xudiyev. Zamanın axarı ilə, Bakı, Azərnəşr, 2004.
- 54.R.Təhməzoğlu. Qorxu. Poema. Bakı, 2006.
- 55.İslam Qəribli. Azərbaycan dili, Bakı, 2006.
- 56.Həsən Mirzəyev. Azərbaycan dilində fel. 2-ci cild, Bakı, «Elm», 2006.
- 57.Həsən Mirzəyev. Azərbaycan toponimləri və şivə sözləri. 3-cü cild, Bakı, «Elm», 2006.
- 58.Bir ağacın budaqları (elmi ədəbi-bədii toplu). Bakı, «Təfəkkür» nəşriyyatı, 2006, 375 s.
- 59.Hüseyn İsrəfil. Alp Ər Tonqa (Astiaq, Əfrayiyab) tarixdə və bədii ədəbiyyatda, Bakı, «Nurlan», 2007.
- 60.Кюбра Кулиева. Древнетюркский лексический пласт кубинско-дербентского диалекта азербайджанского языка, Баку, «Nurlan», 2007.
- 61.Nava Abdullayeva. Azərbaycan dili (təlim gürcü dilində olan məktəblərin 2-ci sinəi üçün), Bakı, Aspoliqraf, 2007.
- 62.Valeh Soltanlı. Yanğılı ürəyin şərərələri. Tərtib, redaktə, ön sözlə, Bakı, «Nurlan», 2007.
- 63.Şahlar Məmmədov...
- 64.Azərbaycan dilinin dialektoloji lüğəti (A.Axundov və S.Behbudovla), Şərq-Qərb nəşriyyatı, 2007.
- 65.Sefi Beşbudov – 75. Bakı, «Nurlan», 2008.
- 66.Aydın Qarabağlı. Qarabağ, onun qədim tayfaları və toponimləri, Bakı, «Mütərcim», 2008.
- 67.Azərbaycan dialektologiyası proqramı. Azərbaycan müəllimlər İnstitutu, Bakı, «Müəllim» nəşriyyatı, 2008.
- 68.İslam Qəribli. Azərbaycan dili. Bakı, 2009 (Əsgər Quliyevlə).
- 69.Qurban Bayramov. Əli İldırımoglundun yaradıcılıq yolu. Bakı, «Nurlan», 2009.
- 70.İlkin Quliyev. Qazi Bürhanəddinin «Divan»ının dilinin sintaktik quruluşu. Bakı, «Elm və Təhsil», 2010.
- 71.Qələmşah İdrisov. Azərbaycan dilində təsviri sənət terminləri, Bakı, «Müəllim» nəşriyyatı, 2010.
- 72.Sevil Mehdiyeva. Bayatıdan dastana. Bakı, «Elm və Təhsil», 2010.
- 73.Elməddin Əlibəyzadə. Azərbaycanşünaslığa giriş. Bakı, Ozan, 2010.
- 74.Sefi Behbudov. Azərbaycan dili dialekt və şivələrinin frazeologiyası. Bakı, «Nurlan», 2011.
- 75.Məmmədşah Soltanov. Əməli yazılar və imla mətnləri, MMC, 2011.256 s.
- 76.Əli Rza Xələfli. Azadlığın qanı, ön sözlə, Bakı, «Təknur», 2011, 160 s.

V. ELMİ-PEDAQOJİ FƏALİYYƏTİ M VƏ ƏSƏRLƏ- Rİ M HAQQINDA YAZILANLAR

1973

- 1.Şəkil – M.Həkimovla. «Gənc müəllim» qəzeti, 31 avqust 1973.

1974

- 2.N.Abdullayev.«Azərbaycan dilindən təcrübi məşğələlər», «Bakı» qəzeti, 29 mart 1974.
- 3.B.İbrahimov, N.Xudiyev. Faydalı vəsait, «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 9 may 1974.
- 4.Filologiya fakültəsində. Şəkil. «Gənc müəllim» qəzeti, 30 may 1974.
- 5.Tanış olun. «Gənc müəllim» qəzeti, 14 dekabr 1972.

1976

6.S. Qasımova. Məsləhət görürük, oxuyun. «Bilik» qəzeti, 4 iyun 1976.

7.N.Xudiyev. Dildən xüsusi seminar, «Gənc müəllim» qəzeti; 11 iyun 1976; həmçinin: «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 21 iyul 1976.

8.Z.Budaqova. Yazıçı və dil, «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 25 sentyabr 1976.

1977

9.B. B.Əhmədov. Faydalı vəsait, «Bakı» qəzeti, 20 yanvar 1977.

10.Ə. Sadıqov. Yazıçı və dil, «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, 1977, №10.

11.Ə.Abbasov. Rus məktəbi üçün, «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 25 noyabr 1977.

1978

12.Rus məktəbi üçün, «Bakı» qəzeti, 6 yanvar 1978.

13.A.Hacıyev. «Azərbaycan dili» dərsliyi, «Gənc müəllim» qəzeti, 1 aprel 1978.

1983

14.F.Əhmədov, İ.Kazımov. Komizm və dil, «Sovet Ermənistanı» qəzeti, 26 fevral 1983,

15.F.Əhmədov. «Azərbaycan dili»nin yeni nəşri, «Azərbaycan gəncləri» qəzeti, 24 sentyabr 1983.

16.Ə.Şükürov. Uzunömürlü dərslük, «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 12 oktyabr 1983.

17.İ.Kazımov. Oriqinal monoqrafiya, «Kolxozçu» qəzeti, 1 noyabr 1983.

18.N.Xəlilov. A. Axverdiev i folqklor, KD, Bakı, 1983.

1984

19.Q.Məşədiyev, M.Mahmudov. Qəzənfər Kazımov. Komik-bədii vasitələr. «Советская тюркология» jurnalı, 1984, № 4, s.107-108.

20.İ.Kazımov. Qurbani rus dilində, «Kolxozçu» qəzeti, 16 avqust 1984.

21.M.Çobanov. Komik-bədii vasitələrin tədqiqi, «Sovet Gürcüstanı» qəzeti, 4 sentyabr 1984.

22.Q.Məşədiyev, M.Mahmudov. Dilin komik imkanları, «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 14 oktyabr 1984.

23.Q.Məşədiyev, M.Mahmudov. Komizm və dil. Azərbaycan SSR EA-nın «Xəbərlər»i, Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası, 1984, №1, s. 153-155.

24.Ə.Abbasov, E.Həsənova. Dərslük haqqında, «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1984, № 1, s. 52-53.

25.Ə.Əliyev. VII-VIII siniflər üçün «Azərbaycan dili» dərsliyinin yeni nəşri, «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1984, № 1, s. 48-51.

26.S.Mehdiyeva. Azərbaycan dilinin komik-bədii vasitələri, «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1984, № 4, s. 67-68.

1985

27.M.Adilov, Ə.Abbasov. «Komik-bədii vasitələr», «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 24 iyul 1985.

28.H.Bahiyev. VII-VIII siniflərdə Azərbaycan dilinin tədrisi və onun keyfiyyətinin yüksəldilməsi yolları, «Gənc müəllim» qəzeti, 14 noyabr 1985.

29.Ə.Sadıqov. VII-VIII siniflərin «Azərbaycan dili» dərsliyində linqvistik materialların dəqiqləşdirilməsinə dair. «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1985, № 2, s. 49-51.

30.Fəridə Mustafayeva. Çəşmənin axarı. «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 6 iyun 1986.

1987

31.H.Həsənov, M.Çobanov. Bədii ədəbiyyat və komizm, «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 9 dekabr 1987.

1988

32.M.Nuriyeva. Komizm üsulları, «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 12 fevral 1988.

- 33.F.Əhmədov, İ.Kazımov. **Ədəbi tənqid və gülüş problemi**, «Sovet Naxçıvanı» qəzeti, 24 may 1988.
34.Komizmin anatomiyası, «Kitablar aləmində» jurnalı, 1988, № 2.
35.Ə.Abbasov. **Kamillik**, «Kolxozçu» qəzeti, 24 noyabr 1988.

1989

- 36.X.Məmmədov. **Azərbaycan gülüşü haqqında kitab**, «Ulduz» jurnalı, 1989, № 2, s. 81-84.
37.Ş.Məmmədov. **Təmkinli tədqiqatçı**, «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 4 yanvar 1989.
38.A.Ağakışiyeva. **Təbrik edirik**, «Gənc müəllim» qəzeti. 15 may 1989.

1991

- 39.İ.İmanzadə. **«Ürəyim həmişə sizinlədir»**, «Xudafərin» qəzeti, 4 iyun 1991.
40.İ.Babaşoğlu. **Aşıq Qurbani irsinə məhəbbətlə**, «Səhər» qəzeti, 10 iyul 1991.
41.İ.İmanzadə. **Bənövşə butası**, «Xudafərin» qəzeti, 20 iyul 1991.
42.Ç.Babaşoğlu. **Qurbani poeziyasının sehri**, «İki sahil» qəzeti, 30 iyul 1991.
43.B.Abdulla. **Qurbaniyəm, yəqin oldu sözlərim**, «Yeni fikir» qəzeti, 21 avqust 1991.
44.S.İsaqızı. **Döz, bağı daş olan könlüm**, «Mədəniyyət» qəzeti, 26 sentyabr 1991.
45.Ç.Kazımov. **Misranın sehri**, «Araz» qəzeti, 26 oktyabr 1991.
46.Ç.Babaşoğlu. **Hafizələrdə qorunan misralar, yaxud Qurbani irsinin layiqli tədqiqi**, «Kənd həyatı» qəzeti, 20 noyabr 1991.

1992

- 47.M.Allahmanov. **Qurbaniyə abidə**, «Azərbaycan» jurnalı, 1992, № 10.
48.Ş.Məmmədov. **Dünya arzularında yaşayır**, Bakı, «Maarif», 1992, s.83-88.
49.Ç.Kazımov. **Aşıq şeirimizin tanrısına məhəbbətlə**, «Xudafərin» qəzeti, 8 fevral 1992.
50.İ.Babaşoğlu. **Doymaq olmur Qurbaninin sözündən**, «Ulduz» jurnalı, 1992, № 7-8, s.63-65.

1993

- 51.Yazıçılar Birliyində. **«Ədəbiyyat qəzeti»**, 15 yanvar 1993.
52.M.Ucal Oğuz. **Azərbaycan aşıklık gəlenegi ve Dirili Kurbani**. «Milli folklor», Üç aylık Türk Dünyası Folklor Dergisi, cilt 3, yıl 5, sayı 20, kış, 1993, s.35-39.

1994

- 53.İ.Hacıyev və b. **Mənəvi körpü yaradanlar**, «İki sahil» qəzeti, 3 mart 1994.
54.L.Mirzəyeva, G.Orucova. **Sənin gələcəkli bir sabahın var**, «Gənc müəllim» qəzeti, 25 iyun 1994.
55.B.A.Əhmədov. **500 manata aldığım**, «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti, 19 avqust 1994.
56.M.Allahmanlı. **«Qurbani» haqqında daha bir məqalə**, «Təhsil» qəzeti, 21 sentyabr 1994.

1995

- 57.Ə.Saraçlı. **Gec deyilmi, professor?** «Azadlıq» qəzeti, 8 aprel 1995.
58.A.Məmmədov. **Cavab verə bilmədiyim suallar və ya müqəssir mənəmmi?** «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 17 oktyabr 1995.
59.Y.Seyidov. **«Türk dili» dərslisi və müəllif qeydləri**, «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 17 oktyabr 1995.
60.A.Məmmədov. **Kələfi kim dolaşdırır?** «Azadlıq» qəzeti, 5 dekabr 1995.
61.Ə.Şükürlü. **Qeyri-obyektiv ittiham, qərəzli mülahizələr**, «Müxalifət» qəzeti, 6 dekabr 1995.

1996

- 62.B.A.Əhmədov. **Deyək ki, mən razı...** Professor Qəzənfər Kazımova açıq məktub, «Ana sözü» jurnalı, 1996, № 1, s.39-41.

1997

63. **M.Mahmudov, İ.Kazımov. Qəzənfər Kazımov. Qurbani və poetikası, Bakı, ADPU nəşri, 1996.** «Loqos» məcmuəsi, Azərbaycan EA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, Örnək, 1997, s.144-145.
64. **Ə.Tanrıverdiyev. Qurbani və poetikası, «Xalq qəzeti», 18 yanvar 1997.**
65. **«Qurbani və poetikası», «Azadlıq» qəzeti, 20 fevral 1997.**
66. **Y.Babayev. Dirili Qurbaninin diriliyi, «Ədəbiyyat qəzeti», 28 fevral 1997.**
67. **S.Zeynal. «Türk dili», yaxud «Azərbaycan dili» dərslisinin qüsurları haqqında, «Hürriyyət» qəzeti, 18 may 1997.**
68. **A.Məmmədov. Ürəkdən su içən əsər, «Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi» jurnalı, 1997, 1, s.67-70.**
69. **A.Əliyev. Cəsarət və mərdlik rəmzi, Bakı, 1997, s. 34-36.**

1998

70. **Baba Babayev. «Sənət düşüncələri» kitabının müzakirəsi. «İki sahil» qəzeti, 29 yanvar 1998.**
71. **Almaz Ülvü. Alimin sənət düşüncələri. «Xalq qəzeti», 30 yanvar 1998.**
72. **Yazıçılar Birliyində. «Ədəbiyyat qəzeti», 20 fevral 1998.**
73. **M.Məmmədov, İ.Kazımov. Sənət düşüncələri, «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 26 may 1998.**
74. **Şamxəlil Məmmədov. «Soltanlı: bir kəndin yetirmələri», «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 23 iyun 1998.**
75. **Minəxanım Nurulu. Ömür kitabı, «Xalq qəzeti», 24 iyul 1998.**
76. **Minəxanım Nurulu. «İctimai gülüşün təzahür üsulları», «Tariximizin söz yaddaşı», Bakı, 1998, s.91-96.**
77. **Professor Qəzənfər Kazımov. «Ekran, Efir» qəzeti, 3-9 avqust 1998, № 31(2136)**
78. **Həsən Quliyev. Görkəmli alimin «Sənət düşüncələri» haqqında düşüncələrim, «İki sahil» qəzeti, 11 avqust 1998.**
79. **Azərbaycan aliminin xidmətlərinə yüksək qiymət:**
«Azərbaycan» qəzeti, 22 dekabr 1998;
«Xalq qəzeti», 24 dekabr 1998;
«Müxalifət» qəzeti, 26-28 dekabr 1998;
«Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 31 dekabr 1998 və s.
80. **F.Xalıqov. Folklor onomastikası, Bakı, «Elm», 1998, s. 82, 126-127.**
81. **Məhəmməd Həsənov. Sintaksisin tədrisinə dair. «Orta ümumtəhsil məktəblərində Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi problemləri» məcmuəsi, ETPEİ, 1998.**

1999

82. **Əzizimiz Qəzənfər. «Üç nöqtə» qəzeti, şəkil, 3-6 mart 1999.**
83. **Qəzənfər Şirin oğlu Kazımov (Q.Kazımov – 60). «Türkologiya» jurnalı, 1999, № 4, s. 84-85**

2000

84. **Azərbaycan Demokrat Sahibkarlar Partiyasında. «Günay» qəzeti, 15-21 yanvar 2000.**
85. **Şamil Süleymanlı. Şair haqqında nasir sözü. «525-ci qəzet», 4 aprel 2000.**
86. **Anons («Qurbani və poetikası» kitabı barədə), «Kredo» qəzeti, 27 aprel 2000.**
87. **Seyfəddin Rzasoy. İlahi zərrənin işığında. «Kredo» qəzeti: 18 may 2000; 25 may 2000.**
88. **Ağamusa Axundov, İsmayıl Kazımov. Dilimizin sintaktik quruluşu haqqında. «Elm» qəzeti, 19 may 2001, № 13-14.**
89. **Müşfiq Borçalı, Çapar Kazımov. Dilçiliyimizin yeni uğuru – Müasir Azərbaycan dili. Sintaksis. «Şərqi səsi» qəzeti, may 2001.**
90. **Mərziyə Nəcəfova. «Qarabağ mövzusu bədii publisistikada». Bakı, 2000, s.18, 19, 20-21, 36, 38, 79-81 və s.**
91. **Müasir Azərbaycan dili. «Respublika» qəzeti, 24 oktyabr 2000.**
92. **K.Abdullayev, K.Hacıyev. Azərbaycan dilinin sintaksisinə dair yeni dərslük. «İki sahil» qəzeti, 8 dekabr 2000.**
93. **Cahid İsmayıloğlu. Dəyərli dərslük. «Naxçıvan» qəzeti, 29 dekabr 2000.**
94. **Bədirxan Əhmədov. «Azərbaycan satirasının inkişaf problemləri», Bakı, «Elm», 2000, s.7, 37, 121-145, 193-194 və s.**

2001

95. Kamal Abdullayev, Kamal Hacıyev. Müasir Azərbaycan dili haqqında uğurlu dərslik. «Azərbaycan məktəbi» jurnalı, 2001, № 3, s.113-119.

96. Zaman Əsgərli. Müasir Azərbaycan dili. Sintaksis. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 1-7 mart 2001.

97. Qurban Bayramov. Z Məmmədqızının «Sənsizlik köçməsin qəlbimə mənim» (B, 2001) kitabına ön söz, s.5-6.

98. Qənirə Bəyzadə. S.Rümstəmhanlı yaradıcılığının linqvistik tədqiqi. Bakı, «Elm», 2001, s.124, 302 və s.

2002

99. İradə Vəliyeva. Bədii ədəbiyyatda üslubi toponimika. ND avtoreferatı, Bakı, 2002, s.9, 10, 20 və s.

100. Təranə Oqtay qızı Yusifova. Azərbaycan dilində «fel+fel» tipli feli birləşmələr. ND avtoreferatı, Bakı, 2002, s. 6, 7, 8.

101. Mərziyə Allahyar qızı Nəcəfova. Qarabağ mövzusu bədii publisistikada (1990-cı illər), ND, Bakı, 2002.

2003

102. M.Mahmudov, İ.Kazımov. Yüksək səviyyəli dərslik. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 10-16 oktyabr 2003.

103. Cahid Kazımov. Etnik tariximizə və dilimizə yeni baxış. «Paritet» qəzeti, 11-12 dekabr 2003.

104. «Tədqiqələr» – 4, Bakı, Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, 2003, s.323-332.

2004

105. İ. Kazımov. Azərbaycan dili ən qədim dövrlərdən XIII əsrə qədər. «Paritet» qəzeti, 13-14 yanvar 2004; həmçinin: «Elm» qəzeti, 16 yanvar 2004.

106. Sayal Sadıqova. Azərbaycan dilinin tarixinə aid qiymətli tədqiqat. «Yeni Azərbaycan» qəzeti, 19 fevral 2004

107. Q. İdrisov. Bir gecəlik qonağım. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 20-26 fevral 2004.

108. Ə. Fərzəli. Tanrı haqqın – elmin tərəfindədir. «Kredo» qəzeti, 3 aprel 2004.

109. 26 may 2004-cü ildə IV Bakı kitab bayramında keçirilmiş respublika müsabiqəsində «Azərbaycan dili» (8-9-cu siniflər üçün) dərsliyinin (2003) «İlin uğurlu dərsliyi» diplomuna layiq görülməsi haqqında:

«Ədəbiyyat qəzeti», 28 may 2004.

«Respublika» qəzeti, 3 iyun 2004.

«Paritet» qəzeti, 3 iyun 2004.

«Xalq qəzeti», 4 iyun 2004 və s.

110. Afina Əlizadə. Azərbaycan dilçiliyinin yeni uğuru. «Azərbaycan» qəzeti, 1 iyul 2004.

111. M.Sultanova. Keyfiyyətsiz dərslik çap edənlər qatı cinayətkarlardır. «Etimad» qəzeti, 3-9 iyul 2004.

112. Səfa Qarayev, Hikmət Quliyev. Müasir Azərbaycan dilinin sintaksisinə dair yeni tədqiqat əsəri. «Elm» qəzeti, 12 iyul 2004.

113. Əfqan Abdullayev. «Dərsliyin yeni nəşri», «525-ci qəzet», 18 avqust 2004.

114. Q. İdrisov. Şeirleşən görüşlər. «Xudafərin» qəzeti, 30 sentyabr 2004.

115. Əli Rza Xələfli. Təlatümlər qəlbimdədir. «Kredo» qəzeti, 17 dekabr 2004.

116. T. Əsədova. «Kredo» qəzetinin baş redaktoru Əli Rza Xələfliyə. «Kredo» qəzeti, 17 dekabr 2004.

117. Aydın Ələkbərov. Bir kitab haqqında bir neçə söz. «Tədqiqələr» – 2, Azərbaycan MEA-nın Nəsimi ad. Dilçilik İnstitutu, Bakı, 2004, s.301-303.

118. İlham Tahirov. «Dialekt leksikasında alınma sözlər». Bakı, «Nurlan», 2004, s.6.

119. A.Фейзуллаева. «Языковидение азербайджанского ученого», «Елм», 21 сентйабр 2004.

120. С. Магеррамова. Вклад азербайджанского исследователя в искусство комического. «Елм» гязети, 29 октябр 2004.

121. Afina Ali-zade. On the azeri Turkic lanquaqe histori. Jurnal «Azerbaydjan i azerbaydjanüü», № 5-8, 2004, s.36-39.

2005

122. Aralanıb gözümdən, fikrimdə yaşayırsan. «Respublika» qəzeti, 5 yanvar 2005.

123. Yazıçılar Birliyində. «Ədəbiyyat qəzeti», 7 yanvar 2005.

- 124.F.Çobanoğlu. Sənin söz dünyanı duyanların sözü. «Kredo» qəzeti, 8 yanvar 2005.
 125.Zaur Əbülfətoğlu. Yollar dumanlı, dağlar qarlı, amma ürəklər isti, gözlər nurlu idi. «Kredo» qəzeti, 29 yanvar 2005
 126.Q. İdrisov. Bir yaz günü yazılan ömrün səhifələri. «Kredo» qəzeti, 26 fevral 2005.
 127.A.Əlizadə. Azərbaycan dilçiliyinin yeni uğuru. «Kredo» qəzeti, 30 aprel 2005
 128.C.Kazımov. Etnik tariximizə və dilimizə yeni baxış. «Kredo» qəzeti: 11 iyun 2005;18 iyun 2005.
 129.A.Əlizadə, S. Sadıqova. Dil, tarix, poeziya məsələləri. «Kredo» qəzeti, 10 dekabr 2005.

2006

- 130.Əli Rza Xələfli. Sağlam mənəvi prinsiplər bütün iddialardan üstündür, yaxud professor Qəzənfər Kazımova məktub. «Kredo» qəzeti, 7 yanvar 2006.
 131.İ.Qəribli. Dilimizin və mənəviyyatımızın yorulmaz tədqiqatçısı. «Kredo» qəzeti, 28 yanvar 2006.
 132.B. Budaqov. Ənənəyə sadıqsənsə. «Kredo» qəzeti, 11 fevral 2006.
 133.Əli Rza Xələfli. Yeddi rəngin tamamı, yaxud yetmiş bir il qalır. «Kredo» qəzeti, 4 mart 2006.
 134.Fariz Çobanoğlu. Dil, tarix, poeziya və Qəzənfər Kazımov. «Kredo» qəzeti, 4 mart 2006.
 135.Q. İdrisov. Əsrə bərabər gün (məqalə və şeirlər) «Kredo» qəzeti, 4 mart 2006.
 136.Əli Rza Xələfli, Səbiqə Soltanova. Güvənci el, mizrabı dil. «Kredo» qəzeti, 4 mart 2006.
 137.Flora Namazova. Bədii əsərlərin dil və sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı, «Nurlan», 2006, s.5, 20, 29, 37 və s.
 138.M.Rəcəbov, S.Səda. «Dil, tarix, poeziya». «Təhsil problemləri» qəzeti, 11-20 mart 2006.
 139.Y.İsmayılov. Təbiətə sənətkar baxışı, təbiət və mənəviyyat ekologiyası. «Kredo» qəzeti, 24 iyun 2006.
 140.Əli Rza Xələfli. İşığın mənbəyi. «Kredo» qəzeti, 8 iyul 2006.
 141. «Göyərçin»in yeni sayı. «Kredo» qəzeti, 16 sentyabr 2006 (Bu nömrədə Əli Rzanın – s. 4) və K.Hacıyevin məqalələrinə də bax).
 142. «Xalq cəbhəsi» qəzeti (4 noyabr 2006), şəkil və məruzəsi barədə məlumat.
 143.Əli Rza Xələfli. Qurbani yurdu. «Kredo» qəzeti, 11, 17 noyabr 2006.
 144.Əjdər Fərzəli. Biz Milli – mənəvi dəyərlərimizi lazımınca qiymətləndirməliyik. Professor Qəzənfər Kazımovun yeni monoqrafiyası. «Kredo», 16 dekabr 2006.
 145.Əli Rza Xələfli. Azərbaycançılıq. «Kredo», 16 dekabr 2006.
 146.Sahib Abdullayev, Çapar Kazımlı. Sərlövhədən imzaya qədər, yaxud kimi aldadırsan, a zalım oğlu! «Xudafərin», 26 dekabr 2006.

2007

- 147.Ənvər Abbasov. Pedaqoji düşüncənin işığında. Qəzənfər Kazımov – 70. «Təhsil problemləri» qəzeti, 21-31 yanvar 2007.
 148.M.N.Çobanov. Sizi yüz yaşayın! Qəzənfər Kazımov – 70. «Şərqi səsi», fevral 2007.
 149.Sayal Sadıqova. Azərbaycan dili tarixi problemlərinin tədqiqi. «Elm», 15 fevral 2007.
 150.Oqtay Zəngilanlı. Azərbaycan dilim, öz ana dilim (prof.Q.Kazımova ithaf edilmişdir), «Azərbaycan müəllimi», 23 fevral 2007.
 151.Əlizadə Əsgərli. Uzaqlardan, yaxınlardan gələn alim. «Kredo», 3, 10, 17, 24, 31 mart, 7, 14, 21, 28 aprel, 5, 12, 19 may 2007.
 152.«Elm» qəzeti, 9 mart 2007 (Müxbir üzvlüyə namizədlər).
 153.Əli Rza Xələfli. Hökmü tarix verir. Q.Kazımov – 70. «Kredo», 10 mart 2007.
 154.Cahid İsmayıloğlu. Böyük bir məktəb. «Kredo», 10 mart 2007.
 155.Rüfət Rüstəmov. Ustadlıq zirvəsində. «Kredo», 10 mart 2007.
 156.Azərbaycan Yazıçılar birliyi. «Qəzənfər Kazımov – 70». «Kredo», 10 mart 2007.
 157.Nuridə Novruzova. Ürək sözlərim. «Kredo», 10 mart 2007.
 158.Ramin Əhmədov. Klassiklərin yolu ilə. «Kaspi» qəzeti, 15 mart 2007.
 159.Zaman Əsgərli. İstedadın və zəhmətin gücü ilə. «Ədəbiyyat qəzeti», 16 mart 2007.
 160.Azərbaycan Yazıçılar birliyi. «Qəzənfər Kazımov – 70». «Ədəbiyyat qəzeti», 16 mart 2007.
 161.Ramin Qurban. Yubiley işığında. «Xudafərin», 5 aprel 2007. «Kredo», 14 aprel 2007.
 162.Ramin Əhmədov. Klassiklərin yolu ilə. «Qəzənfər Kazımov – 70». «Ulduz» jurnalı, 3, 2007, s.77-79.
 163.Nadir Məmmədli. 70 ilin işığında. Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu. «Filologiya məsələləri», 2, Bakı, «Nurlan», 2007, s.3-4. (Jurnalın bu nömrəsi rəngli şəkillə prof.Q.Kazımovun 70 illiyinə həsr olunmuşdur).

- 164. Azərbaycan Yazıçılar Birliyi. «Qəzənfər Kazımov – 70».** Füzuli Adına Əlyazmaları İnstitutu. «Filologiya məsələləri», 2, Bakı, «Nurlan», 2007, s.5-6.
- 165. Rüfət Rüstəmov. Ustadlıq zirvəsində.** Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu. «Filologiya məsələləri», 2, Bakı, «Nurlan», 2007, s.7.
- 166. Əlizadə Əsgərli. Uzaqlardan, yaxınlardan gələn alim. Füzuli adına** Əlyazmaları İnstitutu. «Filologiya məsələləri», 2, Bakı, «Nurlan», 2007, s.8-25.
- 167. Sayalı Sadıqova. Azərbaycan dilinin tarixi problemləri bəşərin inkişaf yolu işığında.** Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu. «Filologiya məsələləri», 2, Bakı, «Nurlan», 2007, s. 26-29.
- 168. Bəhlul Abdulla. Qələm vasitəsilə döyüş cəsurluğu.** Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu. «Filologiya məsələləri», 2, Bakı, «Nurlan», 2007, s. 30-34.
- 169. Təyyar Salamoğlu. «2006-cı ilin «Kredo»sunda tənqid və ədəbiyyatşünaslıq məsələləri», «Kredo», 15 iyun 2007.**
- 170. Yaqub İsmayılov. Zirvəyə aparan yolda.** «Kredo», 9 iyun 2007.
- 171. İ. Kazımov. «Kredo» qəzetində dilçilik məsələləri.** «Kredo», 23 iyun 2007.
- 172. Tərlan Novruzov. «Avesta»nın tədqiqi tarixindən.** «Kredo», 23 iyun 2007; 7 iyul 2007, 14 iyul 2007.
- 173. Mahmud Allahmanlı. Azərbaycan folklorunun təbliği və tədqiqi məsələləri.** «Kredo», 2 iyun 2007.
- 174. N. Novruzova, İ. Kazımov. Səpilən toxumlar cücərmək istəyir.** «Kredo», 7 iyul 2007.
- 175. Əlizadə Əsgərli. Uzaqlardan, yaxınlardan gələn alim.** «Xudafərin» qəzeti, 11 may, 30 iyun, 14 sentyabr 2007.
- 176. Nizami Cəfərov. Professor Qəzənfər Kazımova açıq məktub.** «Kredo», 3 noyabr 2007, «Yeni Azərbaycan», noyabr 2007.
- 177. Nadir Məmmədli. Kazımov Qəzənfər Şirin oğlu (annadan olmasının 70 illiyi).** «Türkologiya» jurnalı, № 1-2, Bakı, 2007, s.109-110.
- 178. M. Mirzəliyeva. Ləyaqətlə yaşanan ömürlər.** AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, «Tədqiqələr», № 3, 2007, s.3-4.
- 179. Baba Məhərrəmli. Dilçiliyimizdə Q. Kazımov fenomeni,** AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, «Tədqiqələr», № 3, 2007, s.24-30.
- 180. Elçin Məmmədov. «Sənət düşüncələri»nə qərq olmuş alim.** AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, «Tədqiqələr», № 3, 2007, s.31-35.
- 181. Cahid İsmayıloğlu. Böyük bir məktəb.** AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, «Tədqiqələr», № 3, 2007, s.36-44.

2008

- 182. Əjdər Fərzəli. «Dədə Qorqud»: eposun neçə min il yaşı var.** «Yeni təfəkkür» qəzeti, 25 yanvar 2008.
- 183. Əjdər Fərzəli. Soltanlı kəndi uzaqda qalıb.** «Yeni təfəkkür», 18 aprel 2008.
- 184. Ənvər Abbasov. Pedaqoji düşüncənin işığında.** «Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi», № 4, 2008, s. 71-74.
- 185. Əjdər Fərzəli. Bu kitab zəng səsidir.** «Qarabağa aparan yol» qəzeti, 5 iyul 2008.
- 186. Əli Rza Xələfli. Söz ölümsüzlük iksiridir.** «Kredo» 11 oktyabr 2008.
- 187. Əli Rza Xələfli. Yeddi rəngin tamamı, yaxud yetmişə bir il qalır.** «Meyar», Bakı, «Səda» nəşriyyatı, 2008, s.87-90.
- 188. Əli Rza Xələfli. Hökmü tarix verir.** «Meyar», Bakı, «Səda» nəşriyyatı, 2008, s.432-438.
- 189. Əli Rza Xələfli. Sağlam mənəvi prinsiplər bütün iddialardan üstündür.** «Meyar», Bakı, «Səda» nəşriyyatı, 2008, s.645-649.
- 190. İmamverdi Əbilov. Redaktora məktub.** «Kredo», 29 noyabr 2008.
- 191. Aslan Salmansoy. «Tarixi ömründə yaşadan». Qəzənfər Kazımov: «Seçilmiş əsərləri» - 10 cildə, I-III cildlər.** Bakı Qızlar Universiteti. Elmi əsərlər», № 3, 2008, s.227-232; «Kredo», 27 dekabr 2008; Elçin Kamal. Dünyanın ağır daşı. «Kredo», 27 dekabr 2008.

2009

- 192. Aslan Salmanov. Tarixi ömründə yaşadan.** «Kredo», 5 yanvar 2009.
- 193. Təriel Abbash. Cəbrayıl alimləri (ensiklopedik toplusu).** Bakı, «Adiloğlu» nəşriyyatı, 2008, s.111-114.

194.Cahid İsmayıloğlu. Etnik Tarihimize ve Dilimize Yeni Bakış Açısı: G.Ş.Kazimov. Azərbaycan Dilinin Tarihi: En Eski Dönlmlrdn XIII. Yüzyıla kadar, Bakı, 2003, 584 s. İSBN 430-6020-5-3. «Dil arařtırmaları», Uluslararası hakemli dergi, sayı 4, Bahar, 2009, s.175-179.

195.Rəşid Təhməzoğlu – 70. «Zəngəzurun səsi» qəzeti, 4-10 noyabr 2009.

196.Bəhlul Abdulla. «Kitabi-Dədə Qorqud»da Qanturalı həqiqəti. «Xəzər-Xəbər» jurnalı, № 277, 15 noyabr 2009.

197.Zümrüd Qurbanqızı. Yurd həsrətli şair. «Respublika» qəzeti, 15 noyabr 2009.

198.Qəzənfər Paşayev. Çoxşaxəli yaradıcılıq. «Ədəbiyyat qəzeti», 25 dekabr 2009.

199.Qəzənfər Paşayev. İstedad və zəhmətin gücü ilə. «Kredo», 31 dekabr 2009.

2010

200.Qələmşah İdrisov. Dağlar salam deyir sizə. «Kredo», 27 fevral 2010.

201.Məhəmməd Həsənov. Sintaksisin tədrisinə dair. «Seçilmiş əsərləri», 1-ci cild, Bakı, 2010, s. 341-356.

202.Nijad Mikayılzadə. Əsil ziyalı müdriqliyi. «Kredo», 8 may 2010.

203.Sabir Əlihüseynli (Tağıyev). Ürəkdən vurğunam, qəlbədən vurğunam. «Kredo», 13 noyabr 2010.

204.Elçin Muradxanlı.Çatmaz (şeir). «Burax gedim. Şeirlər, .Bakı, «Elm və Təhsil», 2010.

205.İsa Muğanna. Həyatımdan səhifələr. «Azərbaycan» jurnalı, № 7, 2010, s.114-157.

2011

206.Naxçıvandan Qarabağa bağlanan yol. «Azadlıq» qəzeti, 9 fevral 2011.

207.Sabir Tağıyev. Elm fədaisi. «Kredo», 19 mart 2011.

208.İ.Kazimov. Sultan Qəzənfərin qrammatikası. «Kredo», 2 aprel 2011.

209. Sərdar Zeynal. Adlıq halın tamamlıq vəzifəsi. «Elm» qəzeti, 31 mart 2011

210. «Azadlıq»ın araşdırmaçı jurnalistlər qrupu. Bir vətənpərvər yazıçı vardı. «Azadlıq», 20 aprel 2011.

211. Əlihüseynli Sabir Tağıyev. Əsl elm fədaisi. «Ağsaqqallar dünyası» qəzeti, mart 2011.

212.Qəzənfər Paşayev. Çoxşaxəli yaradıcılıq. Müəllifin «Dilimiz – Varlığımız» (Bakı, «Ozan», 2011) kitabında, səh. 131-142.

213. Şakir Əlifoğlu. Romantik sevgidən reallıq təmənnası və başqa yazılar. «Kredo», 18 iyun 2011.

2012

214.Əli Rza Xələfli.Sultan Qəzənfər zirvəsi. «Kredo», 18 fevral 2012; 25 fevral 2012; 3 mart 2012.

215.Qələmşah İdrisov. Təmkinini dağ, zəkası çıraq, yaxud professor Qəzənfər Kazımova məktub, «Kredo», 3 mart 2012.

216.Azərbaycan Yazıçılar Birliyi. Qəzənfər Kazimov – 75, «Ədəbiyyat qəzeti», 02.03.2012; «Kredo», 21 aprel 2012.

217.Qurban Bayramov. Dilə sevgi xalqa xidmətdir. «Ədəbiyyat qəzeti», 2 mart 2012.

218.Qurban Bayramov. Azərbaycan türk dili tarixinə sevgi örnəyi, «Kredo», 14 aprel 2012; 21 aprel 2012.

219.Hacı Tofiiq Seyidzadə. Qəzənfər Kazimovun 75 yaşı tamam olur, «Azad Azərbaycan», 6 mart 2012.

220.Gülərə Abdullayeva.Salam, əziz müəllimim, «Kredo», 21 aprel 2012.

***80-ci illərin sonlarından bir sıra məruzə və çıxışların, dekan işlədiyim dövrdə keçirdiyim tədbirlərin bir qisminin tarixini qeyd etmişəm. İndi bunlar da mənim üçün şirin xatirələr kimi-
dir. Odur ki onları da xatirə-povestə əlavə etməyi lazım bilirəm.***

1. 21 noyabr 1979-cu il. «Ali təhsili daha da inkişaf etdirmək və mütəxəssislər hazırlanmasının keyfiyyətini yüksəltmək haqqında» Sov. İKP MK və Nazirlər Sovetinin qərarı və dilçilik fənlərinin qarşısında duran vəzifələr problemi ilə əlaqədar V.İ.Lenin adına APİ-də keçirilən elmi seminarla «Dilçilik fənləri üzrə dərslik və dərs vəsaitlərinin yenidən təkmilləşdirilməsi sahəsində görülməli işlər» mövzusunda məruzə etmişəm.

2. 18 dekabr 1987-ci ildə nitq mədəniyyəti məsələlərinə həsr olunmuş respublika elmi-metodik konfransında «Yazıçı təhkiyəsinin və obraz nitqinin bəzi ədəbi-estetik xüsusiyyətləri» mövzusunda məruzə etmişəm.

3. 28 fevral 1989-cu il. ADPI-nin Akt zalında keçirilən konfransda «Yenidənqurma və müasir Azərbaycan ədəbi dili problemləri» mövzusunda məruzə etmişəm.

4. 26 may 1989-cu ildə saat 16-da Akt zalında xalq şairi Hüseyn Arifin 60 illiyini keçirmişəm. Gecədə geniş məruzə etdim. Aşıq Mikayıl Azafli, Zəlimxan Yaqub, institutun bir sıra alimləri, tələbələrdən Buludxan Xəlilov və başqaları çıxış etmişlər. Dövlət televiziyası ilə bir saatlıq veriliş göstərilmişdir.

5. 14 oktyabr 1989-cu ildə partiya, həmkarlar təşkilatı və qrup üçünlüklərinin geniş iclasını keçirmişəm, qarşıda duran vəzifələr haqqında məruzə etdim.

6. 27 oktyabr 89-cu ildə rektorun iştirakı ilə dekan seçkisi keçirilmişdir. M.Məmmədov, N.Xudiyev, H.Balıyev, B.Muradov, T.Xalisbəyli və b. çıxışlar etmişlər. Səsvərmədə 36 nəfər iştirak etmişdir. Bir nəfər əleyhimə səs vermişdir.

7. 28 oktyabr 89-cu ildə Məmməd İsmayıl, Məmməd Aslan və Hüseyn Əfəndi ilə tələbələrimizin görüşü olmuşdur. Görüşü İlham Abbasov aparmış, mən yekunlaşdırmışam.

8. 18 noyabr 89-cu ildə 300 nəfər tələbə və 15 nəfər müəllimlə Azərbaycan Dram Teatrında İ.Əfəndiyevin «Sevgililərin cəhənnəmdə vüsali» tamaşasına baxış keçirmişik. Baxışda 150 nəfər türk tələbəsi də iştirak edirdi. İ.Əfəndiyev, H.Turabov və XC sədri türkləri təbrik etdilər.

9. 29 mart 90-cı ildə 3-cü onomastika konfransına gəlmiş iki dilçi türkoloqla II kurs tələbələrinin görüşünü keçirdim. Şayxulov Almas Qalimzanoviç tatar, Qabduraxmanova Zöbərjet Fənilovna başqrd dilində məruzə etdilər. Fakültə haqqında məlumat verdim. V.Əliyev çıxış etdi.

10. 28 aprel 90-cı il. Zəlimxan Yaqubla akt zalında görüş keçirdim. Məruzədən sonra Hüseyn Arif, Oktay Rza, tələbələrdən Əminə İbrahimova, Buludxan Xəlilov, Tünzalə Əlizadə, Reyhan Məlikova, Nəriman Məmmədov və b. çıxış etdilər. Zülfiyyə İbadova, Aşıq Aydın Çobanoğlu, Ulduz, Təlmeyxan saz çalıb oxudular.

11. 18 may 90-cı ildə rus dilinə həsr olunmuş konfrans keçirdim. Məruzə etdim və rus klassiklərindən, onların dilimizə, Nizaminin, Füzulinin rus dilinə tərcüməsindən nümunələr söylədim. Tomiris Əliyeva, Aydın Şirinov, Lətifə Haşımova və 8 nəfər tələbəmiz rus dilində çıxış etdilər.

12. 15 oktyabr 90-cı ildə Samsun Universitetinin dosent-doktoru Zeynalabdin Makas və onun aspirantı Ənvər Araz ilə akt zalında görüş keçirdim. Məruzə etdim. M.Həkimov, Y.Məmmədov, Ə.Şükürov, B.Sadıqov, Hüseyn Arif çıxış etdilər. Qonaqlar da çıxış etdilər və suallara cavab verdilər. Axırda Aydın Çobanoğlu, Zülfiyyə İbadova, Aşıq Mahmud, Aşıq Alıxan, Göyçəli Aşıq Bəhmən, Aşıq Yanvar, Danimarkadan gəlmiş Aşıq Abbas çıxış etdi, saz çalıb oxudular.

13. 18 noyabr 90-cı ildə Bakı Dövlət Universitetinin folklor kafedrasının müdiri Azad Nəbiyevlə görüş keçirdim. Giriş sözü söylədim. M.Həkimov məruzə etdi. P.Əfəndiyev, V.Vəliyev və b. çıxış etdilər.

14. 4 dekabr 1990-cı il. Yazıçılar İttifaqı ilə birlikdə görkəmli pedaqoq, ədəbiyyatşünas alim və tənqidçi Əhəd Hüseynovun 70 illiyinə həsr olunmuş geniş xatirə gecəsi keçirdik. Giriş nitqi söylədim.

Xeyrulla Məmmədov, Vidadi Babanlı, Zəlimxan Yaqub, Əbdülhəmid Bağırov, Vilayət Rüstəməzadə, Məmməd Aslan, Camal Mustafayev, Soltan Əliyev, Pənah Xəlilov, tələbə Firuzə Səfərova, mərhumun qızı Zərnurə Hüseynova çıxış etdilər.

15. 29 dekabr 1990. Fakültəmizi 20 il əvvəl bitirənlərlə görüş keçirdim.

16. 6 mart 1991-ci il. Bakı Dövlət Universitetində oxuyan (hüquq, şərqşünaslıq, tarix fakültələrində) 20 nəfər qaqaz tələbə ilə görüş keçirdim. Zahid Xəlil, tələbə Arif Kazımov çıxış etdilər. Qaqaz tələbələr çıxış etdilər, suallara cavab verdilər.

17. 28 mart 1991. Cənubi Azərbaycan ziyalılarından Cavad Heyət, Həsən Məcid Savalan, Beytullah Cəfəri, Zəkəriyyə Tərzəmi, Əsgər Fərzi ilə görüş keçirdim. Nitq söylədim. Sonra Xəlil Rza, Tağı Xalisbəyli, Vurğun Əyyubov, Əbdül Qənbəroğlu çıxış etdilər. Qonaqlar çıxış etdilər, şeir oxudular.

18. 29 mart 1991-ci il. «Adlarımız – fəmiliamız» mövzusunda konfrans təşkil etdim. Konfransda A.Qurbanov giriş sözü söylədi, M.Adilov, M.Qasimov məruzə, A.Hüseynov, R.Məhərrəməova, K.Əliyev, E.Eyvazov, N.Xudiyev, M.Həkimov çıxış etdilər.

19. Mart 1991-ci il. Nizami Gəncəvinin 850 illiyinə həsr olunmuş iki günlük elmi konfrans keçirdik.

20. 24 aprel 1991-ci il. Sumqayıtda Gənclər İttifaqı ilə Tibb məktəbinin təşkil etdiyi Nizami ədəbi-musiqili gecəsində iştirak etdik. Mən və M.Həkimov geniş çıxış etdik. Tələbələrimizdən Gülarə Abdullayeva və Təranə Hacıyeva Nizaminin şerhlərindən əzbər söylədilər.

21. May 1991-ci il. Cəbrayıl rayonunda «Müəllimlik şərəfli sənətdir» mövzusunda konfrans keçirdim, mən və dos.Ramin Əhmədov məruzə etdik.

22. 17 oktyabr 1991-ci il. «Gənclik» jurnalının əməkdaşları ilə görüş keçirdim. Məmməd İsmayıl, Hüseyn Əfəndi çıxış etdilər, suallara cavab verdilər.

23. **30 noyabr 1991-ci il.** Tələbələrımız kollektiv şəkildə Gənc Tamaşaçılar Teatrında «Məhəbbət, Şeytan və lam-barda» tamaşasına baxdılar, sonra yığılıb fakültədə müzakirə etdik.
24. **15 dekabr 1991-ci il.** Tələbələrımız kollektiv şəkildə Gənc Tamaşaçılar Teatrında R.İçərişəhərlinin «Ruhlar qapın döyür» tamaşasına baxdılar və sonra fakültədə müzakirəsi keçirildi.
25. **24 dekabr 1991.** Akt zalında Zəlimxan Yaqubla görüş keçirdim. Məruzə etdim. Rejissor Vaqif Əsədov çıxış etdi, suallara cavab verdi. Sonra İrəvan Azərbaycan Dövlət Dram Teatrı aktyorlarının ifasında Zəlimxanın «Göyçə dərdi» poeması əsasında hazırlanmış «Didərginlər» tamaşasına kollektiv baxış keçirdik.
26. **26-27 mart 1992-ci il.** Onomastika problemlərinə həsr olunmuş IV elmi-nəzəri konfrans keçirdik. 130-a qədər məruzə dinləndi.
27. **30 mart 1992-ci il.** Respublika Tələbə Elmi Konfransı keçirildi. Fakültəmizin üç tələbəsi – Gülarə Abdullayeva (rəhbəri Q.Kazımov), Müşfiq Çobanov və Ruslan Mirzəyev birinci dərəcəli diploma layiq görüldülər. Gülarə Abdullayeva həm də 300 manat pul mükafatı ilə mükafatlandırıldı. BDU-nun tələbələri birinci dərəcəli mükafat ala bilmədilər.
28. **10 aprel 1992-ci il.** Tələbələrımız kollektiv şəkildə Gənc Tamaşaçılar Teatrında «Məşuqələr» tamaşasına baxdılar.
29. **18 aprel 1992-ci il.** Londonda işləyən türk alimləri Gülşən Seyhan Alışık və Cövdət Əralp Alışık ilə görüş keçirdik. Geniş məruzə etdim. Fakültə əməkdaşları və qonaqlar çıxış etdilər.
30. **17 sentyabr 1992-ci il.** Oxu zalında Cənubi Azərbaycanın Muğan şairləri: Dadıman Qocabəyli, Cəfər Muğanlı, Seyid Cəlil Hüseyni, İbrahim Teymurpur, Hacı Malik Rəhnüma ilə görüş keçirdim. Məruzə etdim. Görüşdə Zəlimxan Yaqub və Bakı şairlərindən Məftun iştirak edirdi. Abbas Hacıyev, T.Xalisbəyli, H.Balıyev və tələbə Rəşidə Allahverdiyevə çıxış etdilər. Qonaqlarımız danışdılar və şeir oxudular.
31. **21 oktyabr 1992-ci il.** «Dil və üslub» mövzusunda seminar keçirdik. A.Qurbanov giriş sözü söylədi, Q.Mustafayeva, R.Həsənov məruzə etdilər. Q.Kazımov, H.Mirzəyev, N.Xudiyev çıxış etdilər.
32. **24 oktyabr 1992-ci il.** 328-ci auditoriyada dördüncü kurs tələbələri və TEC üzvləri ilə prof.Yusif Seyidovun görüşünü keçirdim. Məruzə etdim.Y.Seyidov dilçilik problemlərindən danışdı, suallara cavab verdi.
33. **31 oktyabr 1992-ci il.** Cənubi Azərbaycanın görkəmli alimlərindən Məhəmmədəli Qövsü Fərzanə ilə tələbələrımızın görüşünü keçirdim. Məruzə etdim. Filologiya doktoru Vaqif Aslanov çıxış etdi. Fərzanə Cənubda elmin inkişafından danışdı və suallara cavab verdi.
33. **11 noyabr 1992-ci il.** Professor Vaqif Aslanov ilə yuxarı kurs tələbələrinin görüşünü keçirdim. Alimin yaradıcılıq yolu barədə məruzə etdim. V.Aslanov müxtəlif sistemli dillərin əlaqəsindən, söz yuvalarından, sözün inkişaf xüsusiyyətlərindən danışdı və suallara cavab verdi.
34. **18 noyabr 1992-ci il.** «Azərbaycan dili üzrə ali və orta məktəb kursu arasında varislik» problemi üzrə elmi seminar keçirdim. Giriş nitqi söylədim. H.Balıyev məruzə etdi, İ.Bayramov, Ə.Əhmədov çıxış etdilər.
35. **5 fevral 1993-cü il.** Fakültənin ikinci kursunda Qiyasəddin Qeybullayevlə görüş keçirdim. Yaradıcılığı barədə məruzə etdim. Xüsusi adların inkişaf yolu barədə danışdı və suallara cavab verdi.
36. **30 mart 1993-cü il.** Saat 15-də Akt zalında görkəmli cərrah və ədəbiyyatşünas Cavad Heyətlə görüş keçirdim. Məruzə etdim. Görüşdə Cavad Heyətlə yanaşı, Nurəddin Rzayev, şair Savalan, İran səfirliyinin nümayəndəsi, aktyor Həsən Əbluc və qardaşı – Ənvər Əbluc çıxış etdilər. Cavadla iki həkim də gəlmişdi. Görüşün sonunda birinci prorektor Nizami Xudiyev Universitetin fəxri professor diplomunu Cavad Heyətə təqdim etdi.
37. **17 aprel 1993-cü il.** Min manatlıq bint, papiros, yod, sabun, analgin və s. toplayıb cəbhəyə göndərdik – rektor özü apardı. Rus dili kafedrasından başqa, digər kafedralar kömək etmədi.
38. **23 mart 1993-cü il.** «Türk mənşəli Azərbaycan antroponimləri» mövzusunda elmi seminar keçirdik. A.Qurbanov giriş nitqi söylədi. Ə.Tanrıverdiyev məruzə etdi. Çıxışlar oldu.
39. **5 may 1993-cü il.** «Bədii əsərin təhlili yolları» mövzusunda elmi seminar keçirdik. P.ə.n.Fəxrəddin Yusifov məruzə etdi. X.Məmmədov, Z.Xəlil, B.Muradov, Abbas Hacıyev, M.Nağıyev çıxış etdilər. Giriş nitqi və son söz söylədim.
40. **1 dekabr 1993-cü il.** Universitetin elmi şurasında İranın məşhur dilçi, ədəbiyyatşünas alimi, folklor tədqiqatçısı Məhəmmədəli Qövsü Əkbər oğlu Fərzanə haqqında geniş məruzə etdim. Bu təqdimat əsasında Fərzanəyə Universitetin fəxri doktoru diplomu verildi.
41. **18 dekabr 1993-cü il.** Fakültənin tələbələri kollektiv şəkildə Gənc Tamaşaçılar Teatrında T.Ş.Kazımovun «Səsin sehri» tamaşasına baxdılar.
42. **23 dekabr 1993-cü il.** Fakültənin tələbələri Gənc Tamaşaçılar Teatrında «İlhamın macərələri» tamaşasına baxdılar.
43. **12 yanvar 1994-cü il.** Saat 12-də prof.M.Həkimovun Aşıq Məhərrəm Hüseyni, Aşıq Nəsrəddin Əmiraslanov, Aşıq Nuru Məhəmmədovun iştirakı ilə açıq dərslərini dinlədik və dərslərini geniş müzakirəsini keçirdik.
44. **11 yanvar 1994-cü il.** Fakültənin bir neçə qrupunun tələbələri hazırladıq, «Ana dili» televiziya verilişində öz sualları və çıxışları ilə iştirak etdilər. Veriliş yanvarın 13-də göstərildi.
45. **31 yanvar 1994-cü il.** Akt zalında «Poeziya və müharibə» mövzusunda böyük konfrans keçirdim. Geniş məruzə etdim. Zəlimxan Yaqub, Aşıq Mehdi, Zahid Xəlil çıxış etdilər, şeir söylədilər. 1-ci kurs tələbələrindən Həziyev Eldəniz, Hübətov Mahir, Əhmədova Səhər, dördüncü kurs tələbələrindən Allahverdiyeva Rəşidə şeirlərini söylədilər. Hərbi fakültənin tələbələri də iştirak edirdilər, oradan Sahib Quliyev çıxış etdi.
46. **18 mart 1994-cü il.** 53 nömrəli məktəbdə Füzuli gecəsi keçirdik. Zahid Xəlil və Fəxrəddin Yusifov məruzə etdilər. Şagirdlərin çıxışları oldu.

47. 20 aprel 1994-cü il. 158 nömrəli məktəbdə praktikada olan tələbələrimizin iştirakı ilə «Füzuli – 500» mövzusunda tədbir keçirdik. Professor F.Fərhadov məruzə etdi. Tələbə Rəşidə Allahverdiyeva «Füzuli söz sənəti haqqında» mövzusunda danışdı. Şagirdlərin çıxışları oldu.

48. 14 may 1994-cü il. Aşıq Əhməd Sadaxlının 60 illiyi münasibətilə aşıqla görüş keçirdik. Məruzə etdim. M.Həkimov çıxış etdi. Aşıq saz çalib oxudu.

49. 17 may 1994-cü il. Xarici dillər kafedrasının müdiri Balaxan Hüseynov 1993-cü ilin avqustundan 1994-cü ilin aprel ayının sonunadək Vaşinqton ştatında olmuşdur. Onunla görüş keçirdik. «ABŞ-da təhsil sistemi» mövzusunda məruzə etdi, çıxışlar etdik, suallara cavab verdi.

50. 8 iyun 1994-cü il. 2-ci kurs 203-cü qrupun tələbəsi Səhər Əhmədovanın «Gözlərimin içinə bax» adlı ilk şeir kitabının müzakirəsini keçirdik. Giriş sözü söylədim. Azər Hüseynov, Ofelya Əliyeva, Ramin Əhmədov, Mürsəl Həkimov, Abbas Hacıyev, Oktay Rza, Zahid Xəlil, tələbələrdən Dilşad Qarayeva, Ülviyyə Bağirova, Xədicə Məcidova, Gülsarə Orucova, Nailə Rəhimova, Xumar Əliyeva, Rumıyyə Sadıqova, Bakı Dövlət Universiteti hüquq fakültəsinin tələbəsi Sədaqət və nəhayət, Səhər özü çıxış etdi, şeir söylədilər.

51. 14 iyun 1994-cü il. Fakültə TEC-inin Füzulinin 500 illiyinə həsr olunmuş konfransı oldu. «Füzuli poeziyasının xüsusiyyətləri» mövzusunda geniş məruzə etdim. Dosent Qulamhüseyn Əliyev «Mütəfəkkir şair», tələbə Rəşidə Allahverdiyeva «Füzuli söz və söz sənəti haqqında» mövzusunda məruzə etdilər. Doktor Qəni Füzuli poeziyasından danışdı.

Konfransın plenar iclasından sonra «Azərbaycan dili», «Azərbaycan ədəbiyyatı», «Rus dili» bölmələrində 40-a qədər məruzə dinlənildi. 30 nəfər çıxış etdi. Tələbələrimiz mükafatlandırıldı.

52. 21 sentyabr 1994-cü il. Aktyor evində «Düyun» tamaşasına tələbə və müəllimlərimizin kollektiv baxışı oldu.

53. 22 sentyabr 1994-cü il. Nizami lektoriyası. Cavad Heyətlə görüş keçirdik. Giriş nitqi söylədim. Cavad Heyət «Azərbaycan» adı və sərhəd diyarları» mövzusunda mövcud imkanları əsasında məruzə etdi. Suallara cavab verdi.

54. Oktyabr 1994-cü il. Novxanıda M.Rəsulzadənin anadan olma günü münasibətilə görüş keçirdik. X.Məmmədov məruzə, mən çıxış etdim.

55. 15 oktyabr 1994-cü il. Aktyor evində Ə.Əylislinin «Şeytan tələsi» pyesinə tələbə və müəllimlərimizin kollektiv baxışı oldu.

56. 22 noyabr 1994-cü il. «Azərbaycan müəllimi» qəzetinin 60 illiyi münasibəti ilə Universitet səviyyəsində geniş görüş keçirdik. X.Məmmədov, Abbas Hacıyev, fizika fakültəsinin dekanı İskəndər, Məhəmməd Baharlı, İkrəm (qəzetdən), Cavad Cavadlı və b. çıxış etdilər.

57. 16 dekabr 1994-cü il. Prof.Ə.Dəmirçizadənin anadan olmasının 85 illiyini akt zalında təntənəli şəkildə qeyd etdik. N.Xudiyev giriş nitqi söylədi. Mən geniş məruzə etdim. Prof.A.Qurbanov, prof.A.Axundov, prof.Y.Seyidov, prof.H. Mirzəyev, prof.M.Həkimov, prof.Y.Kərimov, dos.A. Hüseynov, prof.T.Hacıyev, prof.M.Qasimov, prof.R. Məhərrəməva və professorun qardaşı fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor Abuzər Rəsulov çıxış etdilər.

58. 20 dekabr 1994-cü il. Filologiya fakültəsi dekanlığı, kafedraları, tələbələri ilə rektorluğun görüşü oldu. Təlim, tərbiyə, təhsil, intizam məsələləri müzakirə olundu. N.Xudiyev, Q.Kazimov, B.Ağayev, H.Mirzəyev, Universitet HT-nin sədri və iki tələbə çıxış etdi.

59. 18 yanvar 1995-ci il. Dil fənlərinin tədrisi metodikasına həsr olunmuş seminarı keçirildi. A.Qurbanov giriş sözü söylədi. Dos.A.Hüseynov və dos. Q.Mustafayeva məruzə etdilər. Çıxışlar oldu.

60. 1 mart 1995-ci il. «Füzuli – 500» devizi ilə Akt zalında ədəbi-bədii gecə keçirdik. Giriş sözü – Füzuliyə dair ESsee söylədim. Z.Xəlil çıxış etdi. Aktyorlardan Ramiz Novruzov, Nurəddin Quliyev, Münəvvər Sabir qızı çıxış etdilər və Füzulinin şerlərindən əzbər söylədilər, Opera Teatrının solistləri – Raziyyə Şirinova, Səfa Qəhrəmanov, Əməkdar incəsənət xadimi, tarzən Əlikram Hüseynov və tarzən Rafiq Məmmədovun, pianoçu Zeynəb Mustafayevanın müşayiəti ilə «Leyli və Məcnun» operasından parçalar ifa etdilər. Tələbələrimiz – Vəsilə Hüseynova, Nailə Rəhimova, Niyaməddin Kəbirov, Ülviyyə Bağirova, Gülsarə Orucova, Yeganə Qəhrəmanova, Səhər Əhmədova, iranlı tələbə Güntay Cavanşir, 9 nömrəli məktəbin XI sinif şagirdi - Respublika qəzəl müsabiqəsinin laureatı olan bir şagird çıxış etdilər, şeir söylədilər. Görüş videokasetə yazıldı.

61. 31 mart 1995-ci il. Doktor Cavad Heyətlə görüş keçirdik. Cavad Heyət «Novruzun tarixi» mövzusunda məruzə etdi. Ə.Şükürlü çıxış etdi. Doktor suallara cavab verdi. Görüşü yekunlaşdırdım.

62. 28-29 aprel 1995-ci il. Bu tarixlərdə TEC-nin Əhməd bəy Ağaoğluna həsr olunmuş konfransını keçirdik. Rektor N.Xudiyev giriş nitqi söylədi. X.Məmmədov, P.Əfəndiyev, tələbə Çingiz Şıxbabayev məruzə etdi. H.Mirzəyev çıxış etdi. Plenar iclası yekunlaşdırdım. Üç bölmədə 68 məruzə dinlənildi. Tələbələrimiz mükafatlandırıldı.

63. 1 may 1995-ci il. Cənubi Azərbaycanın Muğan şairlərindən Cəfər Muğanlı, Babək Muğanlı və başqaları ilə görüş keçirdim. Şairlər çıxış etdilər və suallara cavab verdilər. Prof.Abbas Hacıyev, tələbələrimizdən Səhər Əhmədova, Rəşidə Allahverdiyeva, Niyaməddin və b.-ləri çıxış etdilər, tələbələr yeni şeirlərini oxudular.

64. 27 may 1995-ci il. Universitetin yeməxanasında IV kurs tələbələrinin buraxılış gecəsini keçirdik. Kursun bütün tələbələri, müəllimlərdən H.Mirzəyev, H.Qasimov, F.Əsgərli, F.Şahbazlı, M.Nağıyev, N.Əsgərov və başqaları iştirak və çıxış edirdilər. Görüş videokasetə yazıldı.

65. 3 iyun 1995-ci il. Cənubi Azərbaycan şairi Dadıman Qocabəyli, Babək Muğanlı ilə görüş keçirdim. Zəlimxan Yaqub, Aşıq Xanlar Məhərrəmov, Aşıq Dilarə Azafli, şair Səadət Buta, dosent Buta Sadıqov, tələbələrimizdən Səhər Əhmədova, Rakif Mehbalıyev (Ağcaqanad), Təranə Hacı, Güntay Cavanşir çıxış etdilər.

66. 11 sentyabr 1995-ci il. Doktor Cavad Heyətlə görüş keçirdik. Görüşdə Qulamhüseyn Beqdeli və Almaniyada yaşayan bir cənugblə rəsam da iştirak edirdi. Cavad Heyət «İslam mədəniyyətinin Qərb mədəniyyətinin doğuluşunda rolu» mövzusunda məruzə etdi. Rektor N.Xudiyev giriş nitqi, mən son söz söylədim. Qulamhüseyn Beqdeli, Mürsəl Həkimov, Güntay Cavanşir çıxış etdilər.

67.17 oktyabr 1995-ci il. Nizami lektoriyasında Qulamhüseyn Beqdeli ilə görüş keçirdim. Beqdelinin yaradıcılığı haqqında məruzə etdim. Beqdeli «Şəhriyar və poeziyası» mövzusunda məruzə etdi. N.Xudiyev Universitetin fəxri doktoru diplomunu Beqdeliyə təqdim etdi. A.M.Hacıyev və başqaları çıxış etdilər.

68. 21 dekabr 1995-ci il. Akt zalında Şıxəli Qurbanovun 70 illiyinə həsr olunmuş elmi konfrans keçirdik.N.Xudiyev giriş nitqi söylədi. Mən Ş.Qurbanov haqqında «Bu günün başlanğıcı» mövzusunda məruzə etdim. X.Məmmədov, Z.Xəlil, R.Əhmədov da məruzə etdilər. M.Həkimov, B.Sadiqov, P.Əfəndiyev, A.Hacıyev, A.M.Hacıyev, B.Muradov, A.Hüseynov yazıçı-dramaturq və ictimai xadim Ş.Qurbanovun qızı Gülnarə Qurbanova, tələbələrımızdən Gülsarə Orucova, Nailə Rəhimova çıxış etdilər, «Xəbərlər»də verildi.

69. 27 dekabr 1995-ci il. Oxu zalında professor Mikayıl Rəfilinin 90 illiyinə həsr olunmuş xatirə gecəsi keçirdik. N.Xudiyev giriş nitqi söylədi. «Ömrün kəşifən üç ili»mövzusunda məruzə etdim. Prof.P.Əfəndiyev də məruzə etdi. M.Həkimov, Aydın Hacıyev, Azər Hüseynov, Buta Sadiqov, şair Kələntər Kələntərli, tələbələrindən Gülsarə Orucova, Nailə Rəhimova çıxış etdilər. «Xəbərlər»də verildi.

70. 17 yanvar 1996-cı il. Kiçik zalda xalq şairi Osman Sarıvəllinin 90 illiyinə həsr olunmuş «Ali pedaqoji məktəblərdə humanitar və ictimai elmlərin tədqiqi və tədrisi» mövzusunda respublika elmi konfransı keçirdik. Konfransın 15 nəfərlik təşkilat komitəsi, 4 nəfərlik işçi qrupu müəyyənləşdirildi. Osman Sarıvəllinin poeziyası» mövzusunda Abbas Hacıyev məruzə etdi.

Konfrans «Dil və onun tədrisi», «Rus dili və onun tədrisi», «İngilis, alman, fransız dilləri və onların tədrisi», «Ədəbiyyat və onun tədrisi», «Tarix və onun tədrisi bölmələri üzrə işini davam etdirdi.

71. 26 mart 1996-cı il. Şri-Lanka Demokratik Sosialist Respublikasının üç vətəndaşı - Cənub-Şərq universitetinin incəsənət, ticarət və menicment fakültəsinin dekanı Xaləddin Muhəmməd, Milli kollecin direktoru Məhəmməd Ziyad, vəkil Abdul Qafur ilə görüş keçirdik. Giriş nitqində tələbələrimizi Şri-Lankanın ictimai-siyasi vəziyyəti və təsərrüfatı ilə tanış etdim. Xaləddin Muhəmməd «Şri-Lanka və Azərbaycan əlaqələri» mövzusunda məruzə etdi, suallara cavab verdi. Qonaqlara kitablar bağışladım. İngilis dilində söhbəti Balaxan Hüseynov tərcümə edirdi.

72. 17 aprel 1996-cı il. Yasamal rayonundakı 158 nömrəli məktəbdə tələbələrımız S.Vurğunun 90 illiyinə həsr olunmuş gecə keçirmişlər. (301-ci qrup) Aydın Hacıyev, Zəlimxan Yaqub, şairin həyat yoldaşı Xavər xanım, qızı Aybəniz iştirak və çıxış etmişlər.

73. 25 aprel 1996-cı il. Nəsimi rayonundakı 19 nömrəli məktəbdə Zəlimxan Yaqubla görüş keçirdik. Məruzə etdim. Aşıq Xanlar çıxış etdi. Tələbələrımızdən Gülsarə Orucova, Nailə Rəhimov və Universitetin baş müəllimi Fəxrəddin Yusifov çıxış etdilər, şeir söylədilər. Yığıncağı rayon maarif şöbəsinin müdiri idarə edirdi.

74. 27 aprel 1996-cı il. 3 nömrəli məktəbdə 304-cü qrupun tələbələri məktəbin müəllimləri ilə birlikdə S.Vurğun gecəsi keçirmişlər. M.Həkimov, B.Muradov və başqaları çıxış etmişlər.

75. 4 may 1996-cı il. İran səfirliyinin köməyi ilə təşkil etdiyimiz fars dili kabinetinin açılışı oldu. İran Xarici İşlər Nazirinin müavini Məlik Abbas, İranın Azərbaycandakı səfiri Beqdeli və başqaları çıxış etdilər. Rektor N.Xudiyev, mən və Məlik Abbas televiziya üçün müsahibə verdik.

76. 26 may 1996-cı il. Fakültə TEC-nin konfransı oldu. Giriş sözü söylədim. X.Məmmədov, P.Əfəndiyev, tələbə Çingiz Şıxbabəyev məruzə etdilər. Elmi işlər üzrə prorektor E.Eyvazov, prof.M.Həkimov çıxış etdilər. Üç bölmədə 50-yə qədər məruzə dinlənildi.

77. 31 may 1996-cı il. Akt zalında şair Söhrab Tahirlə görüş keçirdim. 70 illiyini qeyd etdik. N.Xudiyev giriş nitqi söylədi. «İstiqlar şairi, azadlıq fədaisi» mövzusunda məruzə etdim. Vaqif Arzumanlı, Lütfiyar İmanov, Respublika Ziyahılar Cəmiyyətinin sədri Ağaoğlan Hüseynov, Zəlimxan Yaqub, Abbas Hacıyev, Buta Sadiqov, şair Nazim Rizvan, Oktay Rza, tələbələrindən Nailə Rəhimova, Gülsarə Orucova çıxış etdilər, şeir söylədilər. Ağadadaş Ağayevin böyük konserti oldu. Sonda Tahir çıxış etdi, suallara cavab verdi «Xəbərlər»də verildi.

78. 27 sentyabr 1996-cı il. Əhməd Bakıxanovun yaratdığı ansamblın 55 illiyini bayram etdik. Arif Məlikov, Süleyman Ələsgərov, Tofiq Bakıxanov (Əhməd Bakıxanovun oğlu), İslam Rzayev, Mələkxanım Əyyubova, Əlibaba Məmmədov, İlhamə, Tükəzban İsmayılova çıxış etdilər. Gecəni televiziya şirkəti keçirdi.

79.28 sentyabr 1996-cı il. Nizami adına muzeyin kiçik elmi işçisi Əkrəm Şamxalovun «Nizami Gəncəvi «Xəmsə» yaradıcılığının elmi və dini tədqiqinə, tərcümə və təbiiqinə giriş» mövzusunda məruzəsi dinlənildi və müzakirə edildi. Elmi seminarla Q.Kazımov, M.Həkimov, Y.Babayev, N.Əsgərli, F.Şahbazov, Ə.Tanrıverdiyev, F.Yusifov, bəstəkar Adil Əbdürəhmanov və başqaları çıxış etdilər.

80. 17 oktyabr 1996-cı il. VI Onomastika konfransı keçirdik. A.Qurbanov, T.Əhmədov məruzə etdilər. Bölmələr üzrə iş davam etdirildi. Qaqauz alimləri də gəlmişdilər.

81. 13 dekabr 1996-cı il. Kiçik zalda Mustafa Qasım oğlu Mustafayevin 70 illiyini qeyd etdik. X.Məmmədov məruzə etdi. Q.Kazımov, M.Həkimov, H.Qasımov, T.Novruzov və bir neçə tələbəmiz çıxış etdi.

82. 25 dekabr 1996-cı il. Prof.Aydın Hacıyevin 60 illiyini qeyd etdik. B.Muradov məruzə etdi. Q.Kazımov, M.Həkimov, Abbas Hacıyev, H.Qasımov, B.Sadiqov, H.Mirzəyev, tələbələrımızdən Gülsarə Orucova, Sevinc Dadaşova, Aynurə Əliyeva çıxış etdilər.

83. 19 fevral 1997-ci il. İstanbulun Fransız Anadolu Araşdırmaları İnstitutunun direktoru Stefan Jerasimos və Daşkənddəki Fransız Mərkəzi Asiya Araşdırmaları İnstitutunun direktoru Pyer Şüvən ilə fakültə ağsaqqallarının görüşü oldu. Fakültə haqqında ətraflı məlumat verdim. A.Qurbanov, H.Mirzəyev, B.Sadiqov danışdılar. Suallar verildi. Məqsədləri 98-ci ildə türk dillərinin müasir vəziyyəti və XVI əsrdən sonrakı inkişaf yoluna dair simpozium keçirməkdir. Kitablarımdan bağışladım.

84. 18 mart (son çərşənbə günü) 1997-ci il. Saat 12-də Oxu zalında Gülhüseyn Hüseynoğlu, Firuz Sadiqzadə və Mənzər Eynullayeva Nigarlı ilə görüş keçirdim. Giriş nitqi söylədim. Abbas Hacıyev çıxış etdi. Yazıçılarımız danışdılar və öz əsərlərindən parçalar oxudular.

85. 28-29 aprel 1997-ci il. ADPU-da «Ali Pedaqoji məktəblərdə humanitar və ictimai elmlərin tədqiqi və tədrisinə dair» mövzusunda 2-ci Respublika elmi konfransı oldu. Konfrans 7 bölmədən ibarət idi. Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası bölməsində 22 məruzə dinlənildi.

86. 5 iyun 1997-ci il. Fakültə TEC-nin konfransı oldu. Konfransı S.Vurğun və S.Rüstəmin 90 illiyinə həsr etmişdik. Giriş nitqi söylədim. Abbas Hacıyev, Himalay Qasimov, tələbələrdən Güntay Cavanşir məruzə etdilər. Prorəktor E.Eyvazov, M.Həkimov, tələbələrdən Gülsarə Orucova, Nailə Rəhimova çıxış etdilər. Konfrans üç bölmədə – Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası, Azərbaycan ədəbiyyatı və onun tədrisi metodikası, rus dili və onun tədrisi metodikası bölmələrində davam etdirildi.

87. 1 oktyabr 1988-ci ildə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyada «Aşıq Qurbani» ədəbi-musiqili məclisi keçirmişəm. Polad Bülbüloğlu, Hüseyn arif, Elçin Aslanov, Lütfiyar İmanov və başqaları çıxış etmiş, Kamandar və başqa aşıqlarımız saz çalib oxumuşlar.

88. 15 iyun 1990-cı ildə Aktyor evində F. Kərimzadənin xatirə gecəsində yazıcının sənətkarlıq xüsusiyyətləri barədə geniş danışdım. Məclisi S.Rüstəmخانlı aparmış, Anar və başqa sənət adamları çıxış etmişlər.

VI.SOVET DÖVRÜ TƏLTİFLƏRİM: TƏŞƏKKÜRLƏR, FƏXRİ FƏRMANLAR

1971.Yazılı təşəkkür.Tələbə Elmi Cəmiyyətinin işinə yaxından kömək etdiyi üçün.

1972.Пачетная грамота. За активное участие и организационное деятельность сельскохозяйственных работ Имишлинского rayona. – Комитет VLKSM İmişlinskoqo rayona Azerb. SSR.

1978.Нагрудной значок и удостоверения «Победитель социалистического соревнования 1978 года». Знак учрежден Центральным Комитетом КПСС, Советом Министров СССР, ВЦСПС и ЦК ВЛКСМ.

1980.Yazılı təşəkkür. D.Bünyadzadə adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunda qəbul imtahanları zamanı yüksək obyektivlik göstərdiyinə görə.

1980.Пачетная грамота. За активное участие коммунистическое воспитание молодых поколений и за 20-летний жизни общественной деятельности.

1981.Пачетная грамота. За 60-летие АПИ им.В.И.Ленина и активное участие в общественной жизни института. Ректорат АПИ им.В.И.Ленина.

1985. Yazılı təşəkkür. Tələbə elmi tədqiqat işlərinə səmərəli rəhbərlik etdiyinə görə.

1985. Пачетная грамота. Президиума Правления Бакинской городской организации общества «Знание» – за активное участие в лекционной пропаганде знаний.

1988.Пачетная грамота. Президиума правления Бакинской городской организации общества «Знание» – за активную организационную и лекторскую работу.

1989. Yazılı təşəkkür. Böyük Oktyabr sosialist inqilabının 72-ci ildönümü münasibətilə bayram nümayişində yüksək təşkilatçılıq göstərdiyinə görə.

XARİCDƏ AZƏRBAYCAN ALİMİNİN XİDMƏTLƏRİNƏ YÜKSƏK QİYMƏT

N.Tusi adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin professoru, filologiya elmləri doktoru Qəzənfər Kazımov elmi, ədəbi, ictimai fəaliyyətinə, son dövrlərdə nəşr etdirdiyi «Bədii ədəbiyyatda komizm üsulları», «Qurbani», «Qurbani və poetikası», «Sənət düşüncələri» əsərlərinə və bir sıra dərslərinə görə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Asiya Kral Cəmiyyətinin fəxri üzvü seçilmişdir. Professor Qəzənfər Kazımov Böyük Britaniya Kembric Beynəlmiləl Dühalar mərkəzinin də üzvü seçilmiş, həmin mərkəz tərəfindən 1998-1999-cu tədris ilinin «Beynəlmiləl Adamı» elan edilmiş, gümüş «Şərəf medalı»na layiq görülmüşdür.

AzərTac
«Azərbaycan müəllimi»,
31 dekabr 1998.

